

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5.50
na mesec	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6.50
na mesec	2.30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Vihar iz Trsta.

Narščanje slovenskega življa v Trstu je povsem naraven pojav, kajti vse ozadje Trsta je slovensko. Italijani se trudijo, da bi paralizirali to narščanje slovenskega življa in kličejo v ta namen svoje rojake iz Italije v Trst. Kraljevina je preobljude na eksportira koloniste na vse strani sveta, zlasti na južno Francosko, v Argentini in v Tunis. Tudi Trst je poln »regnicolov«. Najboljši elementi to pač niso, toda Italijani so hladni računari in vedo, da podpora italijanstvu v Trstu tudi če se mora zadovoljevati z najslabšimi elementi. Naj življenje tudi 70 in več odstotkov teh priseljencev zopet izpahne, ostane jih še vedno in preostali pomnože in utrdijo italijanstvo v Trstu. Sicer pa pridejo za izpahnjene vedno novi. Trst ima mnogo kruha in tudi dobrega kruha in je torej sam po sebi močna privlačna sila za proletarijat iz domovine polente.

»Regnicolom« gre v Trstu vse na roko, kar pripada italijanskemu taboru. Povsod imajo prednost in celo pri občini. Tržaška občina jemlje v svojo službo ljudi, ki so tuji državljani, dasi je na razpolaganje dovolj domačinov. To bje v obraz vsaki pravici. Kje na svetu jemljejo v javne, državne ali občinske službe tuje državljane? Nikjer! Najmanj, kar se zahteva od tujega državljanja, kadar vstopi v kako javno službo, je to, da si pridobi domače državljanstvo. Tržaška občina pa ima v službi ljudi, ki so tuji državljani, ki jim še mar ni, da bi si pridobili avstrijsko državljanstvo, dočim pohaja po Trstu na stotine avstrijskih državljanov, ki ne morejo dobiti službe in zaslužka.

Tržaški namestnik princ Hohenlohe, ki se sploh jako ugodno razlikuje od običajnih avstrijskih birokratov višjih činovnih razredov, je poskusil narediti temu konec in je tržaški občini zaukazal, da mora odsloviti iz svoje službe vse tuje državljane. Kar je tržaški namestnik odredil, je utemeljeno v postavi, je naravno in pravično in da je to šele sedaj storil, je samo dokaz, kako popustljiva je avstrijska uprava kadar se gre za — Italijane.

Ta ukaz tržaškega namestnika je pa provzročil vihar, kakršnega že dolgo ni bilo. Vihar ne samo v krogih tržaškega italijanstva, ki s kolonisti iz Italije pospešuje prizadevanja irendente, nego v celi Italiji. Ta vihar je pravzaprav najinteresantnejši moment v celi tej aferi, kajti iz njega spoznamo, kako velika je moč javnega mnenja, kaka sila tiči v spretni agitaciji in kako mogočen je vpliv tuje države na avstrijske notranje zadeve.

V tržaškem slučaju se gre za čisto notranjeavstrijsko zadevo, v katero se tuje države nimajo nič vtičati. Slovenci lahko to stvar čisto objektivno presojamo, zakaj to je gotovo, da bo tržaška občina, dokler bo v italijanskih rokah, vedno jemala v svojo službo zgolj Italijane, če ne iz kraljevine, pa iz Furlanije ali iz južne Tirolske; Slovenec ne bo nikoli prišel na vrsto. S tega objektivnega stališča sodeč pa moramo vendar priznati, da je nekaj nezaslišane, kar se sedaj godi.

Nič se ne čudimo, da je časopisje v Italiji zagnalo velik krik. To je njegova neoporečna pravica in če porablja to priliko, da huiška zoper Avstrijo, tudi temu ni ugovarjati. Vsak kakor ve in zna. A dva momenta sta, ki zaslužita pozornost.

Tisto veliko dunajsko časopisje, ki hoče predstavljati vse avstrijsko javno mnenje in govoriti v imenu vseh narodov, se je postavilo v tem, na sebi pravzaprav neznatnem vprašanju na italijansko stran in zagovarja ter pospešuje vmešavanje Italije v naše notranje zadeve. Oficijalna Italija pa je po svojem dunajskem poslaniku kar intervenirala pri avstrijski vladi in ne brez uspeha, zakaj »pojasnilo«, katero je dunajska vlada o tej stvari priobčila v »Fremdenblattu«, pomeni vzlic vsem klavzulam vendar očitno odnehanje. Vojvoda d' Avarna se je za to odnehanje v imenu italijanske vlade tudi posebe zahvalil.

V zadnjih mesecih smo slišali in čitali malone vsak dan lepe epistoje o avstrijskem prestižu. Ta avstrijski prestiž je na pr. zahteval, da je morala mala Črna gora zapustiti Skanderinovo vojsko, da izsili to svojo zahtevo. V Trstu pa gre za popolnoma

notranjo zadevo avstrijsko in tu si pusti naša država dopasti nesramne provokacije v italijanski javnosti in se nazadnje še ukloni intervenciji italijanske vlade!

Ta vihar iz Trsta je pa tudi jako podučen pojav. 700.000 Italijanov je v Avstriji, a njihovo stališče je ugodnejše kakor stališče šestmilijonskega češkega naroda, da o Slovincih niti ne govorimo. Zdaj vidimo zakaj — ker imajo za seboj Italijo, kakor imajo Nemci za seboj Nemčijo. V tržaški zadevi je interveniral vojvoda d' Avarna, v zadnji »Armee-Zeitung« pa je čitati, da je Nemčija v zunanji politiki sicer pustila Avstrijo na cedilo, v notranjo politiko pa da se vedno vtiča. Kako naj potem v tej nesrečni državi nastanejo zdrave razmere!

Izseljevanje iz Kranjske.

Statistični izkazi o izseljevanju prihajajo vedno jako pozno na dan, vedno šele za nekaj let nazaj, kar je spričo ogromnega materiala pač naravno, povrh pa podajajo vse bolj skupne rezultate zapisovanja, tako da si je težko napraviti količjak dejstev. Ti izkazi imajo še to napako, da niso popolni, kajti na stotine in stotine izseljencev zapusti domovino nekako skrivaj, ne da bi oblastnjice zato vedele.

Letos so ljudje s posebno strastjo bežali iz domovine. Samo z novomeškega kolodvora — torej iz novomeškega in črnoljskega voilnega okraja — se jih je od novega leta do sedaj odpeljalo okroglo 4000!

Vzroki temu begu so najrazličnejši. Pisatelj teh vrstic je govoril z 78 izseljenci in jih je vprašal, kaj je vzrok, da gredo v Ameriko. Odgovori teh vprašanih bodo morda koga zanimali, naj bodo torej zabeleženi.

12 izseljencev je reklo, da gredo v Ameriko, ker jim na domu ni več izhajati. Povedali so, da so njih posestva prezadolžena, tako da dohodek iz zemljišča in od kmetijskih pridelkov komaj za obresti in za davke in doklade zadostujejo.

11 jih je reklo, da so že bili v Ameriki in da se vračajo tja, ker doma ni mogoče živeti. Če v Ameriki človek dela, zasluži tudi toliko, da

lahko izhaja in če je količjak varčen, tudi kaj na stran dene. Doma pa se delo ne plača, kmetija ne nese toliko, da bi človek izhajal, drugih zaslužkov ni ali pa so tako slabo plačani, da se jih ne bo oprijel, kdor ni prisiljen. Trije izmed teh izseljencev so priznali, da so iz Amerike prinesli nekaj denarja seboj, pa ga porabili za življenje — ne za posestvo, plačilo dolgov itd., ker tako slabega življenja, kakor je doma, več ne preneso.

16 izseljencev je reklo, da so »vsega sita«, najbolj pa domače bečarčije. Amerikanci zaslužijo toliko, da še kaj prihranijo, pri tem žive dobro, so dobro oblečeni, imajo ure in prstane in se hvalijo, da kaj imajo od življenja, doma pa ni nič zaslužiti, same skrbi tarejo kmeta, samo plačuje naj, živi pa pri tem po pasje. Ti možje so bili sami mali posestniki in so vse skupaj pustili ter odšli čez morje, rekoč, da se ne vrnejo naj se jim potem v Ameriki kakorkoli godi.

9 izseljencev je reklo, da gredo v Ameriko, ker doma kot hlapci ničesar ne zaslužijo. Ti pravijo, da še graščinske in gostilniške službe niso za nič, kaj šele kmečke in da »samo norec še služi za hlapca na Kranjskem«.

18 izseljencev je reklo, da gredo v Ameriko, ker so jim sorodniki pisali, kako dobro so tamkaj zaslužili. Ti upajo, da si bodo toliko prislužili, da se bodo čez nekaj let mogli vrniti na Kranjsko.

2 izseljenca sta rekla, da gresta v Ameriko, ker sta bila po krivici sodnijsko obsodena in zato ne marata nič več vedeti o svoji domovini.

1 izseljenec je rekel, da ga župnik tako preganja, da mu ni več doma obstati.

9 izseljencev je reklo, da gredo z doma, ker se z svojimi ženami ne razumejo.

Izmed teh 78 izseljencev jih je 57, ki so oženjeni in imajo mala posestva. Po obsegu njihovih posestev jih je vse šteti med kmečki proletarijat.

55 izseljencev je zapustilo doma žene in otroke, 3 vdovci pa z otroci, ostali so samci.

Na vprašanje, čem jim je kaj hudo, zapustiti žene in otroke, jih je 22 odgovorilo, da prav nič. Ti so se bridko pritoževali, da je bilo njihovo

rodbinsko življenje žalostno, češ, žene so sicer dobre za delo, a sicer da so jim zagrenile življenje s prepirljivostjo, tercijalstvom, zanikernostjo v gospodinjstvu in večnimi prepiri s sosedji. Izmed vseh jih je pa le sedem reklo, da sploh ne marajo nič več vedeti o svojih družinah, vsi drugi so zagotavljali, da bodo pošiljali denar domov in skrbeli za svoje. 18 jih je reklo, da pokličejo svoje družine v Ameriko, če se jim bo tam dobro godilo, 19 jih je reklo, da se na vsak način vrnejo domov.

Novi solnograški deželni predsednik.

Kakor se uradno razglašja, je bil imenovan sekcijski načelnik v notranjem ministrstvu dr. Feliks pl. Schmitt-Gasteiger za solnograškega deželnega predsednika.

Dr. Schmitt-Gasteiger se je rodil leta 1865 v Mariboru o. D. ter je vstopil po končanih pravnih študijah leta 1889 v Gradcu k namestništvu. Več let je bil pri raznih okr. glavarstvih uslužben in leta 1899 je prišel v notranje ministrstvo. Leta 1904 se mu je poverilo vodstvo prezidijalne pisarne tega ministrstva, v kateri službi je ostal do lanskega leta, nakar se mu je poveril oddelek v notranjem ministrstvu. Novi solnograški deželni predsednik ni oženjen.

Županska volitev v Tridentu.

Že v drugič ni vlada potrdila izvolitve grofa Maksimilijana Mancija za župana v Tridentu.

Prvič ni bil potrjen leta 1911. Takrat je mesto Trident, seveda brezuspešno, protestiralo proti takemu vmešavanju vlade v mestno avtonomijo in tedanji notranji minister grof Wickenburg je izjavil, da bo vlada namesto vsakega odgovora prisiljena vzeti mestu posle prenešene delokroga. Enako se je izrazil tudi baron Gautsch ter je dostavil, da je tozadevni dekret že podpisan. Afera Mancij spada med največje politične napake namestnika Spiegelfelda, ki je priporočal izprva najradikalnejša sredstva, končno pa je jo in spretnostjo posrečilo, da ga je premetil. Tajil je, da ima kako razmerje z lepo gospodinjjo ter izjavil, da se dela mrs. Sands velika krivica, če se jo tega dolži. Tako je potolažil svojega nevoljnega dobrotnika; pozneje pa je mrs. Sands sama naravnost priznala, da se je mladi mož poročil z njo in da jo je hotel zastopiti v strahu, da se zadeva odkrije, s čemer bi bilo omajano njegovo stališče v hiši njegovega rednika. Šla je celo na policijo, da izroči zadevo sodišču, toda doktor Haslam, ki se je bal škandala in ki ni hotel, da bi se izvedele njegove žalostne domače razmere, je posredoval.

Vsled teh nastopov je stari gospod zbolel. Med boleznijo sta se baje oče in sin pobotala. Nekega popoldne se je čutil doktor Haslam krepkejšega in je šel v spremstvu doktorja Sadlerja v hlev in v remizo za vozove, kjer so delali nova tla. Košjaž, ki je bil navzoč, ko je doktor Haslam vstopil, je šel kmalu na to proč, hlapca pa tudi ni bilo v hlevu. Ta trenutek je bil torej zelo pripraven za zločin. Doktor Sadler je od zadaj s sekuro udaril svojega rednika, ki je bil na mestu mrtve. Vražjo priliko je imel tedaj mladi mož, da skrije zločin. In to je tudi izbral. Splošno domnevajo in imajo celo dokaze, da mu je mrs. Sands, ki je bila kmalu nato tudi umorjena, pomagala pri njegovem delu.

(Konec prihodnjic.)

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

(Dalje.)

»Ker je bil poročen in ker je zdaj vdovec,« je bil odgovor. »Kakor sem vam že povedal, mi je bil slučaj zanimiv. Vsled tega sem se z njim temeljito bavil, predno ste se vi vrnili v mesto. Dejstva, o katerih so poročali časopisi in katerih pomen sem natančno preiskal, so vzbujala v meni sum. Posrečilo se mi je izvedeti, da se je Sadler pred šestimi meseci poročil. Vsled tega je moral svojo ženo kar hipoma izgubiti.«

Cudil sem se, kako se je Connors izpremenil. Gledal me je skoraj s humorističnim izrazom. Da se bo o tej stvari šalil, nisem pričakoval. In ko se je zdaj okrenil sem molče čakal, kaj bo še povedal.

»Zdi se mi, da sva za danes dovolj storila,« je pripomnil. »Zdaj moram dejstva, ki sem jih zbral, lepo urediti ter jih morda predložiti svojemu prijatelju, nadzorniku Pavlu. Ta je dober detektiv — do gotove meje. Svojim damam vsekakor morete povedati, da rodbina ne bo več

dolgo omadeževana, kar se zdaj damam dozdeva.«

»To bi nas seveda zelo potolažilo,« sem rekel dvomeče. »Obe dami vam zelo zaupati...«

»Kar me tudi tolaži,« je pripomnil ter se zasmehnil.

Šel sem iz atelijeja ter slišal na hodniku še ostro zvonjenje telefona. Kaj je hotel Connors pravzaprav sporočiti nadzorniku, mi ni bilo prav jasno. V to zamišljen sem šel v svojo pisarno in kmalu na to domov.

Niti svoji ženi, niti tašči nisem povedal o obisku v Banning Street, niti jima nisem povedal, kar mi je Connors naročil. Kar sem slišal, me je le motilo, kajti v tem nisem videl niti najmanjšega migljaja o tem, kje je doktor Haslam in kar bi vsaj nekoliko olajšalo njegov zločin. Da je bil Sadler lopov, po mojem naziranju ni prav nič izpremenilo vse za deva.

Noč je bila precej nemirna za me. Jennie in mrs. Barrister nista bili popolnoma dobro razpoloženi. Vsled tega sem spal precej dolgo in sem prišel k zajtrku, kakor drugi precej slabo razpoložen. Odkar smo se vrnili s potovanja, kar nismo uredili svojega hišnega reda. In nekako nerad sem se spominjal prejšnjega miru in prejšnje sreče. Žalostna obraza obeh žensk pa sta izpremenila mojo jezo v sočutje.

Toda jutranji časopis nas je zelo iznenadil. Objavil je dolg članek, ki sem ga prečital damama in ki me je tako zelo vznemiril, da nisem mogel prav čitati. Medkljiki in vprašanja so povzročila, da sem moral večkrat ponavljati. Dotični članek je imel debelo tiskan naslov in se je glasil: »Tajnost, ki je obdajala smrt doktorja Haslama, se je vendar končno pojasnila. Niti misliti ni, da bi umoril svojo gospodinjjo mrs. Marto Sands, kakor se je s plošno mislilo, pač pa je bil doktor Haslam sam umorjen. Njegovo truplo so včeraj našli v nekem cementnem steburu pri dvoriščnih durih njegove hiše v Banning Street. Doktor Jerome Sadler, adoptivni sin doktorja Haslama, je izvršil samomor in je s tem jasno pokazal, da je umoril moža, ki mu je toliko dobrega storil, in tudi ženo, ki jo je kratko pred tem poročil.«

Vsa ta založra ustvarja enega izmed najžalostnejših poglavljev v zločinski kroniki našega mesta. Le redkokdaj smo slišali o takih groznih in odurnih dejstvih, kakor so dejstva, ki se nanašajo na umor mrs. Marte Sands v hiši doktorja Charlesa Haslama v Banning Street v Brooklynu. Groznemu zločinu, ki je povzročil smrt nesrečne žene, je sledil strašen samomor. — Zločinski in nehalni lopov, kateremu je velikodušen, nič hudega sluteč star mož preveč zaupal, je uničil tri osebe. Do

včeraj je občinstvo, pa tudi policija mislila, da je doktor Haslam umoril mrs. Marto Sands. Nepoznan vpis v zakonski register Westchestra; knjiga o potovanju po orientu, ki je bila komaj vidno preluknjana, da se je mogla dati skozi to luknjo žica; dobro premišljen, z zelenim suknem pokrit mehanizem, da drži konec cevi v isti višini, kakor je obraz človekov; košček medene žice, ki so ga opazili na pušinski cevi, ko se je ta še kadila: vse te posameznosti v zvezi z drugimi nedokazanimi dejstvi, ki pričajo o zločinstvu morilca, so, premišljeno združene, izpričale resnico ter odkrile dogodek, ki se čita kakor kak italijanski roman srednjega veka.

Tu slede dejstva: Pred približno dvema leti je doktor Haslam sprejel v svojo hišo ter pozneje adoptiral mladega medicina z imenom Jerome Sadler, kojega oseba in nadarjenost sta mu ugajala. Doktor Haslam je imel tedaj v hiši v Banning Street štiri posle, med temi gospodinjjo mrs. Marto Sands, zelo prikupljivo osebo. Ta žena je bila za par let starejša nego rejenc doktorja Haslama. Ta razlika v starosti pač ni ovirala, da bi se med njima ne razvilo nežno razmerje, o katerem pa je doktor Haslam šele pred kratkim izvedel.

Mladi mož se je med tem časom tako zelo priljubil osamelemu dobrotniku, da se mu je s priljubljenostjo

poskušal vse, da doseže ugodno rešitev konflikta. Mestu ni bil vzet prenešeni delokrog in končno je našel bivši namestnik Spiegelfeld napram Manciju samo formalnosti, ker leta 1909 ni bil sprejel izvolitve v občinski svet, vsled česar je izgubil po statutu mestne občine pasivno volilno pravico. Povod, da Mancij tudi sedaj ni bil potrjen za župana, pa leži v tem, da je bil dosegel Mancij v svoji mladosti italijansko državljanstvo, da tako tudi na zunaj pokaže svoj radikalizem. Pozneje pa je zaprosil zopet za sprejem v avstrijsko državljanstvo.

Važen je ta dogodek zaradi posledic, ki jih lahko ima. Ni namreč izključeno, da bodo Italijani zopet pričeli z obstrukcijo v tirolskem deželni zboru, vsled česar bo tirolski deželni zbor pomnožil število onih deželnih zborov, ki ne bodo delali.

Delcassé.

Da zapusti Delcassé svoje veleposlaniško mesto v Petrogradu, je skoraj gotovo. V Petrogradu sicer še taje to možnost ter pravijo, da se bo z dopusta zopet vrnil na svoje mesto, kjer bo ostal tako dolgo, da bodo vsa vprašanja, ki so v zvezi z balkanskimi dogodki, rešena, k čemur spadajo zlasti dela pariške finančne komisije, ki se bodo zavlekla do konca leta.

Delcassé sam odklanja vsako izjavo o svojem odstopu. Svojim prijateljem nasproti pa je izjavil, da z izjavami noče odkriti dogodkov prihodnosti, ki bo pokazala, da v Petrogradu ni izgubljal časa. To njegovo izjavo je smatrali pač napol za pripoznanje, da ne bo ostal na svojem mestu.

Kot njegovega naslednika imenujejo v pariških političnih krogih bivšega generalisima in sedanjega sourednika »Tempa«, Lacroixa, sliši se pa tudi ime bivšega ministra Jonnarta.

Dogodki na Balkanu.

Turčija in Bolgarska.

Pričela so se torej oficijozna pogajanja med Turčijo in Bolgarsko. Popolnoma osamljena, je morala Bolgarska ukloniti tilnik, da morejo evropski diplomati nemoteno počivati po letoviščih. Kdor bo pisal zgodovino teh zadnjih dveh let, bo imel zanimivo poglavje o značajnosti. Odrinsko vprašanje je torej toliko kakor rešeno. Vprašanje je samo, koliko ozemlja v Trakiji ostane Bolgarski. Osamljena, kakor je, Bolgarska pač ne more imeti dosti upanja, da bi ji pripadel večji kos zemlje na levem bregu Marice. Niti to sedaj ni gotovo, ali bo tvorila reka Marica res mejo med Bolgarsko in Turčijo.

Nemiri v Sofiji.

V Sofiji spoznava ljudstvo počasi svoje zapeljivce, ki so krivi nesreče Bolgarske. Prvi znaki grozeče revolucije so se že pokazali in poulični boji med vojaki so se že začeli. Tako prinaša romunska »Epoca« poročilo nekega politika, ki se je vrnil iz Sofije v Bukarešto. Glasom tega poročila je zadnjo sredo obkloplilo veliko število vojakov hišo bivšega ministrskega predsednika dr. Daneva. Vojaki so razbili s kamni vse šipe na hiši ter tudi streljali z revolverji. Nekaj vojakov je hotelo s klicem: Smrt izdajci! vdreti v hišo. En oddelek je zasedel bližnji most, da prepreči na ta način, da bi mogla poseči policija vmes. Policija, ki je prihitela, demonstrantov ni mogla razgnati. Vlada je zato poslala tja konjenico pod poveljstvom generala Boteva. Pričela se je prava bitka med vojaki. General Botev je zapovedal svojim konjenikom atak in z ostrimi sabljami so se vrgli konjeniki na množico. Mnogo demonstrantov je bilo več ali manj ranjenih, nekaj je bilo tudi mrtvih. Smrtno ranjen od strela je bil tudi general Botev. Le počasi se je posrečilo napraviti v Sofiji vsaj nekoliko miru. Daneva ni bilo za časa te demonstracije v hiši.

Tudi carjevo palačo stražijo dan in noč močni vojaški oddelki.

Grška.

Kakor se zatrjuje, se hoče grški ministrski predsednik Venizelos za nekaj časa umakniti iz javnega življenja. Merodajno za ta njegov sklep je bilo počastje, da hoče kralj sam prevzeti vodstvo zunanje politike zlasti ker je kralj sam dosegel, da je pripadlo mesto Kavala Grški, dočim je hotel Venizelos pustiti mesto Bolgarski v spoznanju, da bi mogel na ta način nakloniti bolgarsko politiko Grški.

Kar se tiče južne Albanije in Egejskih otokov, poročajo iz rimskega vira, da ne obstoja nikakršna pogodba med Italijo in Grško glede južnoalbanskih mej. Zlasti vest, da se je izjavila Italija pripravljena prepustiti Grški Argirocastron in nekatere druge točke ob južnoalbanski meji, če sme Italija obdržati otoka Rodos in Stampalijo, je absolutno neresnična.

Štajersko.

Izvrševalni odbor Narodne stranke je imel v soboto zvečer v Celju svojo sejo. Po otvoritvi in pozdravu navzočih članov glavnega odbora se je spominjal predsednik dež. posl. dr. V. Kukevec zaslug, ki si jih je pridobil pokojni dež. odbornik Franjo Robič za spodnještajerske Slovence. Na njegovo mesto bo poklical dež. posl. dr. Karel Verstovšek. **Iz njegovega dosejanega političnega delovanja pa je dobila spodnještajerska javnost žalibože vtisk, da ni računati na njegovo nepristransko napram vsem štajerskim Slovincem in da bo za časa Verstovškovega odbornišтва praktično zavednejši del našega naroda brez zastopstva v deželnem odboru.** Kriza v štajerskem deželnem zboru je s tem dogodkom na vrhuncu in najboljše je, da se ga razpusti ter povpraša volilstvo po mnenju o dogodkih v deželnem zboru in odboru. Temu naziranju so se soglasno pridružili vsi navzoči člani izvrševalnega in glavnega odbora Narodne stranke. Obenem se je razpravljalo o glavnem strankinem zboru, ki se vrši nepreklicno dne 5. oktobra v Celju. Zveza narodnih društev je javila, da priredi isto nedeljo popoldne svoje »oktobrsko slavlje«, katero je lani tako krasno uspelo in za katerega so se že tudi letos začele obširne priprave.

Lep uspeh Narodne stranke v slovenjgraškem okraju. Iz Šmartnega pri Slovenjgradu nam poročajo: »Pri volitvah občinskega odbora v nedeljo dne 31. avgusta so zmagali kandidati Narodne stranke v vseh treh razredih z naravnost ogromnimi večinami. Živila Narodna stranka!« Ta volilni uspeh je toliko pomembnejši, ker je Šmartno največja občina v slovenjgraškem sodnem okraju in županuje tam od klerikalcev toliko obsovanen bivši državnozbornski kandidat Narodne stranke g. Ivan Kac. Vrlim svojim pristajem v Šmartnem prisrčne častitke k tako častnemu izidu občinskih volitev!

Umrli dež. odbornik Robič in učiteljstvo. Pišejo nam iz spodnještajerskih učiteljskih krogov: S smrtjo dež. odbornika Robiča zgubi slovensko učiteljstvo toplega zagovornika svojih narodnih in stanovskih težej. Poznal je pokojnik posebno dobro skrb in težave učiteljstva, saj je izšel iz našega stanu. Bil je najprvo ljudskošolski učitelj in šele na Dunaju se je kot vadnični učitelj usposobil za profesuro na učiteljski, kjo je dobil l. 1872. v Mariboru. Bil je tudi v mariborskem političnem okraju dalje časa šolski nadzornik ter je prav dobro izhajal z učiteljstvom. V deželnem zboru se je živahno udeleževal debat o šolskih in učiteljskih vprašanjih, tako zlasti l. 1897. in 1898., ko se je razpravljalo in sklepalo o regulaciji naših službenih prejemkov. Baš pred koncem dobe prejšnjega deželnega zbora je še vložil predlog za regulacijo učiteljskih plač. Nekaj pa mu šteje mo v posebno zaslug: ni se dal v Gradcu izrabljati za denuncijanta slovenskega učiteljstva, kakor so to pogosto iz strankarskega sovraštva zahtevali od njega duhovniki. Prepustil je ta umazani posel drugim gospodom klerikalnim poslancem. Blag mu spomin!

Na Bregu pri Celju je priredila mlada C. M. podružnica v nedeljo prav lepo uspelo narodno slavnost pri »grenadirju«. Občinstva je privrelo toliko, da so komaj in komaj dobili prostora. Narodna godba je koncertirala, mešan in moški zbor Celjskega pevskega društva je pa zapel pod vodstvom g. Perca nekaj krasno predanih pesmi. Urednik Lesničar je spregovoril o namenu in ciljih C. M. D. ter o drugih narodnih vprašanjih. Za Breg pomenja ta lepa slavnost naroden uspeh, ki bo še nosil lepe sadove. Ljudi se mora k našim prireditvam pritegovati in bo od leta do leta manj nemškutarije. Kakor slišimo, dobi C. M. D. od te veselice nekaj okroglih stotakov. Podružnici čestitamo in ji kličemo: skrbite za živahno družabno in društveno življenje na Bregu!

Iz Šmarja pri Jelšah. Politčno in gospodarsko društvo za šmarsko-rogaško-kozjanski okraj se po našem okraju prav živahno giblje in vedno

kaj prireja. Zadnjo nedeljo je priredilo pri Sv. Štefanu domačo veselico z gledališko predstavo, godbo in nagovorom. Nastopili so kmečki dilantje od Sv. Štefana, ki so svoje vloge prav dobro rešili. V nedeljo dne 7. septembra priredi društvo nekaj podobnega v Loki pri Doboviški. Zeleti bi bilo zelo, da bi se našli Šmarjani bolj kazali med ljudstvom in podpirali politično društvo. Na takih malih prireditvah se da agitatorično veliko doseči. Pri marsikaterem kmečkem človeku najde dobro, prijazna beseda rodovitna tla in mu omaje vero v duhovniško stranko. Marsikdo si naroči naroden časopis, ako se mu ga priporoči. In krava dolžnost je naše gospode, da kaj stori za politično proboju ljudstva, ne pa samo tarna, da bo klerikalizem vse preplaval. Ni tudi hudič, da ne bi, ako ga nikdo pri njegovem rodelstvu ne ovira. Pripomnim pa, da te vrstice nikakor ne veljajo samo za Šmarje, temveč za celo vrsto trgov in mest po Sp. Štajerskem.

S Štajerskega smo na dopis »ta naša ljuba pohlevnost« prejeli sledeči odgovor: V frančiškanskem samostanu sredi vinorodnih Slovenskih goric je slavil g. p. gvardijan svojo godovino. Sedelo je pri obedu blizu trideset duhovnikov in petorica posvetnikov. Ti so bili že neštokrat med povabljeni, a še nikdar izzivani. To pot je vstal g. kaplan B. iz sosednje fare, poagital za »Slov. Stražo« in apeliral na navzoče naprednjake, ki so baje »tako vzorni narodnjaki«, naj tudi oni sežejo v svoje žepe in darujejo. Eden izmed »pohlevnih« vstane, prekine govornika in izjavi, da je takoj pripravljen darovati, če postavi vzgled narodnjaštva tudi g. B. sam in daruje nekaj za društvo sv. Cirila in Metoda. Govoranca g. kaplana je bila na ta način presekana in njen efekt polnjen. Celotno omizje — blizu 30 duhovnikov in petorica naprednjakov — je zbralo na to le 35 K za »Slov. Stražo«, petorica naprednjakov z enim samim gospodom duhovnikom pa 26 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Mislim, da razmerje ni ravno prepohlevno. — Primerjanje »Slov. Straže« z »Südmarko« je prav otročje zlobno. V Slov. goricah — ni napredne stranke. (Ustanavlja se komaj politično društvo, ki pa bo šele jajce, iz katerega se stranka morda izvali.) Boj zoper nemškutarstvo vodi torej klerikalci, ki pa ga tako stransko zanemarjajo, da je že zaradi tega ustanovitev liberalne stranke več kot nujna. A do zdaj je ni. Naprednih časnikov ljudstvo niti ne pozna. Pač pa pozna prav dobro »Štajerca«. In edina protipeza proti temu je — »Slovenski Gospodar«. List je skrajno klerikalen, a prihaja v tisočih izvodih med ljudi in vsaj deloma opravlja tudi svojo narodno dolžnost. Brez njega bi ljudstvo še mnogo bolj zapadalo nemškutarstvu nego mu zapada. Če ga torej podpira »Slov. Straža«, to vsaj s stališča teh obmejnih krajev ni tako neskončen greh, da bi jo bilo treba primerjati z »Südmarko«. Ali more sploh kdo tajiti potrebo »Slov. Straže«? V tistem hipu, ko se je S. L. S. odrekla družbi sv. Cirila in Metoda je bila naravnost njena dolžnost, da ustanovi svoje lastno obrambno društvo. Ali se naj raje popolnoma odtegne obrambnemu delu? Napadamo jo v toliko, da jo prisilimo, vporablja denar »Slov. Straže« le samo v obrambne namene; v ostalem pa skrbimo, da bosta delali obedve društvi vzporedno ne pa drugo proti drugi, ko sta vendar obedve ustanovljeni proti — »Südmarki« in »Schulvereinu«.

Zadnja naša beseda k otvoritvi dravskega mostu v Mariboru. »Straža« postaja s svojimi zagovori ponesrečene in po nastopu škofa ter poslancev soditi, nalašč zavožene klerikalne akcije za nastop Slovencev ob otvoritvi novega dravskega mostu, vedno ponižnejša. Sedaj je došla že do prepričanja, da je bil »nastop pri kolodvoru prav časten in glasen.« Od »triumfalne manifestacije« do »prav častnega in glasnega nastopa« je pa dolga pot. Če bi »Straža« tako primerno ocenila slovenski nastop ob kolodvoru že poprej, bi sicer s tem priznala neprijetno blamažo svojih ljudi, a reči bi ji ne imel nikdo ničesar. Dalje pravi »Straža«, da je hotela tudi Cirilova tiskarna razobesiti slovensko zastavo, a je dobila od namestništva isti odgovor kakor Narodni dom. Dobro, ali »Straža« je vendar dobila na intervencijo nekega g. Žebota zagotovilo, da je namestništvo slovenske zastave dovolilo! Vsaj tako je ponovno pisala. In sedaj pa tolče samo sebe po zobeh! O tistem »hotenju« pri Cirilovi tiskarni niti ne bodemo dalje govorili! In da bi konstatirala »Straža« neko zvezo med nami in »Marburger Zeitung«, trdi, da smo slov. nagovor posl. Piška na ko-

lodvoru zamolčali v poročilu »Slov. Naroda«. To je seveda prav nesramna laž, kajti mi smo slovenski pozdrav Pišek-Lorberjev na nadvojvodo v št. 195. izrecno omenili. Bili smo pa mnenja, da bi bilo gotovo bolj pomembno, če bi se ta pozdrav izvršil brez pajaštva z nemškutarskimi župani; smo pa tudi odločno grajali škofa dr. Napotnika, da je pri otvoritvi mostu govoril kot Slovec in škof slovenske Sp. Štajerske samo nemški. S tem smo polemiko s »Stražnimi« klavnimi in lažnjivimi zagovori in odgovori končali. Klerikalec je vedno enak: proti vladi in Nemcem servilen, napram lastnim rojakom pa, kakor kaže »Stražino« pisarenje o naši zvezi z »Marb. Zeit.«, obrekovalec, ko mu zmanjka drugega orožja. Ni čuda, da ima vsakdo strah pred opravi s takimi »poštenjaki«.

Drobne novice. Poljedelski minister je uvrstil okrajnega živinodravnika Jožefa Volavška v Konjicah v 8. činovni razred državnih uradnikov. — Za poštne nadoficijale so imenovani poštne oficijali Vincenc Winkler v Celju ter Adolf Schmidt in Karl Benedikt v Mariboru. — Umrli je v Mariboru hišni posestnik in občinski svetnik Juri Lendler, star 51 let.

Koroško.

Celovška porota. Poletno zasedanje porotnega sodišča v Celovcu se odprlo v ponedeljek 15. septembra.

Aretacija. V Grebinju so aretirali 47letnega kajzarja, ker se je pregrešil proti svojim lastnim otrokom. Mož je vsprico izpovedi svojih otrok krivdo priznal.

Ponesrečen ribič. V potoku Malta je utonil veterinar Josip Sax, star 21 let. Lovil je v naraslem potoku postrvi, padel v vodo in zašel v hud vrtinec, ki ga je vrgel ob neko skalo. Ponesrečenca je našel in izvlekel iz vode neki pastir.

Ponesrečen planinec. Iz Malnice poročajo, da se je ponesrečil v tamonjih gorah 25letni železniški uradnik Ritzler. V spremstvu inženirja Hoffmanna je plezal po neki pečini. V višini približno 100 m se mu je odrgala skala na kateri je stal in mož je padel v 100 m globok jarek. Obležal je na mestu mrtve. Truplo ponesrečenca so še isto noč prepeglali v Malnico, kjer bo ponesrečenec pokopan.

Nečloveška hči. Iz Trbiža poročajo: Pred nedolгим časom je batarica Marija Mošic svojega šestnega 83letnega očeta Martina zaklenila v umazano izbico. Starec je bil bolan in oslabil in je popolnoma do kosti shujšal. Pred par tedni ga je tako zelo sunila, da je padel pod klop, kjer je ves dan ležal. Še le potem ga je hči zavlekla na slamnjak, je bil pa že ves gnil. Dajala mu je le vodo in suho polento, ki je pa starec naposled ni mogel uživati. 30. avgusta je vendar umrl ter se na ta način rešil.

Primorsko.

Črnogorski princ Mirko, ki je prišel v soboto z Lloydovim parnikom »Baron Gautsch« v Trst, je obiskal Portorož, in se odpelje s parnikom »Grof Wurmbrandt« v Benetke.

Mornariški poveljnik admiral Haus, ki je inspiciral sedaj vse mornariške oblasti v Trstu, se je odpeljal večeraj s torpedovko št. 20 v Tržič, kjer si je ogledal tamošnje ladjedelnic. Vrnivši se v Trst, je napravil v Trstu več obiskov in se odpelje s parnikom »Lacroma« v Dalmacijo, kjer bo inspiciral vse mornariške urade.

Trčila sta v tržaškem pristanišču parnika »Quieto« in »Gianpaolo«. Oba parnika sta dobila lanke poškodbe.

Raziskavanje Jadranskega morja. Večeraj se je vrnil v Trst parnik »Najade« z desetega potovanja po Jadranskem morju v svrhu raziskavanja morja. Potovanja so se udeležili linijski kapitan pl. Kesslitz, kot vodja ekspedicije, prof. A. Grund, šef za oceanografska dela, dr. Kleb, oceanografski asistent, prof. Cori, šef za biološka dela, prof. H. Joseph kot zoolog in prof. I. Schuller kot botanik. Kot gosti so se udeležili ekspedicije prof. Seidenfrost iz Budimpešte in prof. Czar in Gavazzi iz Zagreba. Dne 9. septembra odpluje »Najada« zopet v Jadransko morje z ogrskimi učenjaki.

V zapor. Splitski listi poročajo, da so dobili vsi, ki so bili v zadnjem času obsojeni zaradi veleizdaje, razžaljenja cesarja in zaradi kaljenja javnega miru od sodišč poziv, da naj nastopijo kazen.

Oproščen je bil pred špitskim sodiščem bančni uradnik Ljubo Petrič, ki je bil obtožen žaljenja cesarja.

Vabilo

na
XXVIII. redno veliko skupščino
Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
v ponedeljek, dne 8. septembra 1913 l.
ob 11. uri dopoldne
v Domžalah, v Sokolskem domu.

SPORED:

1. Nagovor prvomestnika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo nadzorništa.
5. Volitev članov v družb. vodstvo.¹⁾
6. Volitev nadzorništa. (5 članov).²⁾
7. Volitev razsodništva. (5 članov).³⁾
8. Slučajnosti.⁴⁾

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, dne 4. avgusta 1913.

¹⁾ Iz vodstva izstopijo leos gg.: Andr. Senekovič, dr. Ivan Merhar, dr. Iv. Tavčar, Ivan Kežar, dr. Karol Koderman.

V odboru ostanejo še gg.: Fr. Crnagoj, dr. Ern. Dereani, Aleksander Hudovernik, Matija Prosekar, Luka Svetec, dr. Janko Siebinger, Ivan Vrhovnik.

²⁾ V nadzorništvu so bili gg.: dr. Fr. Ilič, dr. Alojzij Lavš, dr. Vladimir Ravničar, Matija Rode, Miloš Stibler.

³⁾ V razsodništvu so bili gg.: dr. Vinko Hudelist, Jakob Kogelj, Fr. Pahernik, dr. Fr. Tekavčič, dr. Karol Triller.

⁴⁾ Samostalne predloge, o katerih naj se obravnava na veliki skupščini, je v smislu § 12. družb. pravil predložiti vodstvu vsaj 10 dni pred glavno skupščino.

DOSKAVER: Dne 7. septembra ob 7. uri zvečer bo zaupno zborovanje po § 2. družb. zak. v mali dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani, h kateremu je dostop dovoljen samo proti osebnemu povabilu. Za pokrovitelje in podružnične delegate veljajo »zglasnice«, ki so jih dobili za veliko skupščino, obenem tudi kot legitimacije k zaupnemu zborovanju.

Dnevne vesti.

† **Kako se časi spreminjajo.** Iz krogov ljubljanskih obrtnikov se nam piše: Kdo ni poznal pokojnega Jurja Černet, mesarja na šentpeterskem predmestju, ali pa pokojnega Lebna, mesarja na Poljanah? Prihajala sta k vsaki volitvi, in vselej sta volila narodno-napredno! V tem se bi ne bila dala omajati, in naj bi bilo nad nju prišlo desetstisoč fajmoštrov z vsem ognjem, kolikor ga je v peku! Vdovi teh mož korenjakov pa kar norita od klerikalnega fanatizma. Da sta obesili zastave ob katoliškem shodu, bi še nič takega ne bilo, ker vemo, da v obeh hišah gospodari šentpeterski rdečeljni gospod župnik. Če ta duhovni oče samo prst dvigne, se Černetova in Lebnova topita kakor sneg, kadar padajo spomladanski žarki na njega! Posebno gospa Černetova je za katoliški shod prenovila celo življenje v svoji hiši. Hči je morala pod pečo. Vi pa veste, kako je s pečo: če ni obraza, ne postave, potem ustvarja peča strašila! Deklica se je sicer branila ali končno je pa le morala capljati v sprevodu. Pač se je moral pokojni Jerneja obračati v grobu, če je opazoval z nebeskih višin ta teater! Gospod sin je bil svoj čas Sokol — in da se niso splašili obli prijatelji stare, napredne hiše — bil je tudi član naprednega političnega društva. Izstopil je in članarine ni hotel plačati, češ, da mama tega ne puste! Nič ne rečemo! Mama ima to pravico, in v to materino oblast se ne vtikamo. Tudi sokolski kroj je moral v culico in je sedaj spravljen pod streho. Treba je samo druge čepice in gospod sin nastopi kot orlič pod blagoslovom gospoda župnika Petriča in pod zaščito materne predpasnika. Vsak po svoje, kakor se mu zljubi! In zatorej bi mi o vsem tem ne bili ničesar pisali, da nista gospa Černetova in Lebnova na mesarskem trgu pravi agentinji za »Slovenčeve« proskribicije. Kdor ni razobesil zastave, ter ga je radi tega »Slovenec« vzel pod svoje zobe, ta pride prav gotovo tudi Černetovi in Lebnovi pod zobe. Od veselja se skoraj jokata pri vsaki proskribiciji, in kolikor imata moči, potrudita se, da razširita ime proskribiranega obrtnika na ljubljanskem trgu. Proti takemu nastopu pa moramo odločno ugovarjati, da ti fanatični ženski morda ne zagazita v vero, da sta nedotakljivi, ker sta nam še vedno v blagem spominu pokojna gospoda moža!

† **Branitelj svoje časti** — **suspendiran od službe.** Čujemo, da je paznik v prisilni delavnici Bučar suspendiran od službe in da bo odslej prejemal samo polovico svoje plače. dokler ne bo končana disciplinarna preiskava, ki jo je proti njemu predlagal dr. Sustercič. Znano je, kaj se je zgodilo. Pukljan je bil k vojakom in moral je iti na srbsko mejo, kjer je trpel in stradal dolge mesece. Ko je v tem času prišel enkrat na dopust, je izvedel, da je župan v Mostah in

čestilec Brezmadežne, zloglasni Oražem, poskusil njegovo ženo zapeljati. Oražem je ženo nagovarjal v zakonomolstvo, ji obetal podpore in denar in se je naposled dejansko lotil. Poštena žena se ni dala premetiti ne z lepa, ne z grda, ostala je zvesta svojemu možu in ko je mož prišel na dopust, mu je vse povedala. Ker je bila stvar že po postavi zastarana, ni Bučar mogel Oražma dati zapreti, pač pa je dovolil svojim prijateljem, da spravijo celo stvar v časopisje, da tako vsaj javnost izve za svinjarstva katoliškega župana in čestilca Brezmadežne. Svariti javnost pred tem pohotnežem in sebi pridobiti vsaj majhno zadoščenje, to je bil namen, ki ga je imel Bučar, ko je svojim prijateljem dovolil, da spravijo stvar v časopise. To je storil Bučar takrat, ko je bil vojak, ko je prišel na dopust od srbske meje, in se je potem zopet vrnil na srbsko mejo. Kar je storil Bučar v času, ko je bil vojak, za to je odgovoren samo vojaškim oblastnim. Toda pri kranjskem deželnem odboru se malo menijo za postavke. Ko se je Bučar vrnil od vojakov in zopet nastopil v prisilni delavnici, ga je prijel deželni odbor in ga na predlog dr. Susteršiča vtaknil v disciplinarno preiskavo iz očitnim namenom, da ga kot deželnega uslužbenca kaznuje za to, kar je storil kot vojak. To postopanje deželnega odbora je nekaj vnebovpijočega in mora razburiti tudi najmirnejšega človeka. Vsak človek in tudi vsak deželni uslužbenec ima pravico, da brani svojo čast, kakor ve in zna in kakor se mu zdi prav, samo da se giblje v postavnih mejah. Bučar ni storil nič nepostavnega, ko je dopustil, da so njegovi prijatelji dali dogodek iz njegovega rodbinskega življenja, ki ni v nobeni zvezi z njegovo službo, v časopise. Vzel temu pa je deželni odbor začel proti njemu disciplinarno preiskavo in ga zdaj še suspendiral iz službe. Pravnega in službenega povoda za tako barbarsko postopanje ni nobenega, to postopanje izvira zgolj iz namena, maščevati se nad Bučarjem, da je kompromitiral klerikalnega pristaša Oražma in ga izročil javnemu zaničevanju. Zgolj osebni, strankarski, umazani nagibi so vodili te Susteršiče in Zajce, Lampete in Pegane; k večjemu da so pri Peganu vplivale tudi še specialne simpatije do Oražmovih nagibov; a maščevanje nad človekom, ki je spravi v javnost, kako je stebel klerikalizma vere in cerkve Oražem hotel zapeljati pošteno ženo, to je bilo odločno. To čestilec Brezmadežne v deželnem odboru nič ne ženira, da so pravzaprav vzeli v zaščito kurbirstvo, menda zato, da tako ilustrirajo principe katoliškega življenja, ki jih je oznanjal katoliški shod. Vsa brezstidnost, vsa maščevalnost in vsa brutalnost klerikalne stranke se zrcali v tem slučaju. Čestilci Brezmadežne kot zaščiteniki kurbirstva — to je prizor za bogove!

Če pride v Ljubljano kaka slovenska družba, da se seznanjajo z našimi deželami in našimi razmerami, so vsi nemški časopisi polni denuncijatoričnih dopisov. Zdjaj je pa bilo v Ljubljani 14 članov društva »Verein zur Förderung des Deutschthums in Ausland«. To društvo je središče vse pangermanske agitacije v Nemčiji, iz tega društva dobiva pangermanska agitacija bogata sredstva, to društvo je zlasti med Nemci na Češkem največje storilo za razvoj tistega radikalizma, ki stremi za združenjem »nemških« pokrajin Avstrije z Nemčijo. To društvo seveda ni poslalo 14 članov v Ljubljano samo, da si ogledajo kazino in nemško gledališče, ampak brez dvoma z resnejšimi nameni. No, mi nimamo nič proti temu; zapomnili pa si bomo to, če bodo Nemci zopet kdaj tako čeljustali, kakor ob času obiska ubožnih ruskih ljudskih učiteljev in par srbskih Sokolov. Zdjaj smo doživeli obisk velepolitične pangermanske družbe v Ljubljani in to je kaj drugega, kakor par ruskih učiteljev in par srbskih Sokolov. Upamo, da bo v prihodnje tudi »Laibacherica« posvetila slovanskim obiskovalcem vsaj toliko pozornosti, kakor sedaj tej pangermanski politični družbi.

Kamila Theimer contra »Gorenjec«. Kakor smo že včeraj poročali, se poročna obravnava o tožbi Kamile Theimerjeve proti »Gorenjcu« ni mogla vršiti, ker je toženi grobokop in odgovorni urednik »Gorenjca« v zadnji uri prošil za delegacijo drugega sodišča. To prošnjo je seveda vložil samo zato, da bi preprečil obravnavo. Sodišče je sicer hitro obvestilo porotnike, da izostane za včeraj določena obravnava, a vsem porotnikom ni bilo pravočasno to naznanjeno, tako, da so čisto po nepotrebnem prišli na sodišče. Porotniki so vendar možje, ki imajo svoja opravila in znajo svoj čas bolj porabiti kakor z nepotrebnimi potmi na sodišče. Kranjski grobokop, ki posoja svoj hrbet, da tehtant Koblar

lahko iz varnega skrivališča strelja, je seveda na tej stvari nedolžen. Mož bi najraje imel, da bi bila stvar hitro pri kraju, a klerikalni voditelji se obravnave tako boje, da jo hočejo na vsak način zavleči. Dr. Pegan je imel dosti časa, da bi bil že prej prošil za delegacijo, pa tega nalašč ni storil, ker mu ni nič za delegacijo, nego le na tem, da se obravnava preloži. Zato je šele zadnji uro prošil za delegacijo, ko je natančno vedel, da ta prošnja ne more biti pravočasno rešena. Tako je hitel, da je še pozabil »Slovenca« obvestiti, kajti včeraj je stikal na sodišču tudi »Slovenec« poročevalec, okinčan na svojih hrabrih prsih s spominskim znakom na »katoliški shod«.

Nemško naseljevanje v južni Avstriji. »Münchner Neueste Nachrichten« je objavilo pod gorenjim naslovom sledeči članek: »Ugodne prilike za naseljevanje nemških kmetovalcev so v Južni Avstriji, predvsem na Spodnjem Štajerskem in Koroškem.« Cene zemljišč so tam v povprečju nižje, nego v južni Nemčiji, ravnotako je rodovitnost večja in podnebje milejše in zdravejše. Cene so za en avstrijski oral, t. j. 57 arov, v štajerskih krajih, ki pridejo zdaj vpoštev za naseljevanje južno-nemških kmetovalcev, povprečno 800 do 1200 K, pri čemer je navadno že vpošteveto poslopje, živina in inventar. Na Koroškem so zemljišča še nekoliko cenejša, ker tam nimajo vinogreje. Kar se tiče rodovitnosti, uspeva na Štajerskem predvsem vino in sadje najboljših kvalitete, pa tudi pšenica in živinoreja poleg gozdarstva kar najbolj uspevata. Razpečevanje je tudi ugodno, ker je popraševanje po živilih v zadnjih letih tudi v Avstriji tako zelo naraslo, da je ta dežela že danes precej nakazana na tuji uvoz in se za naravne produkte plačujejo visoke cene. Avtohtono prebivalstvo Spodnje Štajerskega je izvzemši večinoma nemških mest in trgov po večini slovensko, vendar pa miroljubno in prijazno Nemcem, vendar pa še na tako nizki stopinji, da nemški kmetovalci, predvsem Nemci iz rajha, lahko z njimi konkurirajo. To je tudi nemško obrambno društvo »Südmark« v Gradcu izkusilo, ko je pred šestimi leti z naselitvijo par poljedelskih rodbin iz Virtemberškega v šentiljski občini v Slovenskih Goricah začelo svoje naseljevalno delovanje. Danes je tam in v okolici Marbege v Dravski dolini 57 naseljenih rodbin, ki štejejo 355 glav, ki vse jako dobro izhajajo, tako da nobena rodbina ne misli več na to, da bi se vrnila nazaj v domovino, temveč, nasprotno, še nadaljne naseljevalne od časa do časa privabi. Tam so tudi dobre šole in nemško-evangeljska služba božja, ravnotako žive avtohtoni nemški prebivalci s priseljenimi rodbinami v največjem prijateljstvu in jim v vsakem oziru pomagajo s svetom in dejanjem. Na Koroškem so razmere popolnoma podobne, samo da pride tam predvsem poljedelstvo in živinoreja vpoštev. Posebno živinoreja donaja mnogo vsled pašnikov, na katerih se pase poleti živina. Z vinogreje se skoraj prav nič ne pečajo, nasprotno pa izvrstno uspevajo razne vrste sadja. Tudi s čebelorejo se mnogo pečajo. Tako torej vabi »Südmark« nemške naseljevalce v naše lepe slovenske dežele. Naše ljudstvo pa beži v Ameriko. Pa pridejo klerikalci in ubijajo ter uničujejo naše slovensko obrambno delo. To so vidni sadovi pogubne klerikalne politike, ki znajo samo lepo govoriti, dejanj na mejah pa ni.

Zadoščenje je dalo uslužbenstvo z ozirom na nesramni napad, izvršen od neke surovine, v prilogi »Grazer Tagblatt« svojemu načelniku gosp. inž. Ign. Šega, inšpektorju in načelniku kurilnice, ko mu je izrekel globoko obžalovanje, da se je izvršil podli častnikarski napad na njegovo osebo. Poslavljaljoči se gospod Ign. G. Jurmann, namestnik načelnika, je izrekel globoko obžalovanje, da se je izvršil tak napad v nemškem listu, — on kot prepričan in odločen Nemec, najstrožje obsoja take laži. Tri leta je služboval kot namestnik gosp. inž. inšpektorja I. Šega in mora priznati, da tako taktična in nepristranskega predstojnika še ni našel. Nemško uslužbenstvo, bodisi prideleni uradniki, nastavljenici ali nemški delavci, nimajo niti najmanjše pritožbe, ker v narodnem oziru ni bilo nobene razlike. Če je pa uslužbenstvo njemu kot Nemcu priredilo v areni Narodnega doma, kjer so popolnoma nevtalna tla, odhodnico, je to le njemu v čast, ker si je po vzgledu svojega predstojnika gosp. inž. Šega znal pridobiti simpatije vseh uslužbencev, ne glede na narodnost. Njegova nemška čast in prepričanje pri tem nista niti najmanj trpela. Glede cvetličnega dneva na južni železnici pa je bil sklep tako od nemškega uradniškega društva, kakor tudi od »Ingenieur-Verbanda« južne železnice,

da se te prireditve člani ne udeležijo. Gosp. inž. I. Šega je bil že vezan kot član »Ingenieur Verbanda«, se te prireditve ne udeležiti, kakor se tudi drugi inženirji južne železnice v Ljubljani niso udeležili. Tudi gospod strojevodja Putz — rodem Nemec — je izrekel gospodu inž. I. Šegi svoje globoko obžalovanje radi surovega napada, in zatrdil, da z ozirom na simpatije, ki jih gosp. načelnik uživa, pisca gotovo ni med službenci ljubljanske kurilnice iskati. Gosp. inšpektor Šega se je zahvalil za izražene simpatije in rekel, da ga taki napadi čisto nič ne motijo. Članek v »Deutsche Stimmen« pa pravi, da je pisec na jako nizki kulturni stopinji in da je že vsled tega nemogoče, da bi bil dopisnik med njegovimi uslužbenci, ki so vsi, ne glede na narodnost in prepričanje, dostojni in značajni, ter odkritosrčni, da se jim ni treba za anonimnost skrivati. S kako lažjo dela dopisnik, se razvidi iz tega, da trdi, da je cvetlični dan na južni železnici vpriporila uprava železnice sama, dočim je res, da je neki komite uradnikov imel zadevo v rokah in da je prometno ravnateljstvo z odlokom 31.276 od 26. julija 1913 prepovedalo pri prireditvi cvetličnega dneva vporabljati firmo uprave južne železnice. Taka je resnica.

Jubilej »Zaveze učiteljskih društev«. Stanovanjski odsek. Dragi tovariši — tovarišice! Vsi, ki ste prišli, da se vam zagotovi primerno stanovanje, izvolite se ob svojem prihodu ogledati v naši tiskarni, pisarna načelstva, kjer dobiš svoje stanovanjske izkaznice in vsa tozadevna potrebna pojasnila. Banket. Preko sto prijav banketu sem do danes že prejel. Gospodične tovarišice, ki so prevzele skrb za banket, že tekmujejo s svojimi pripravami. To bi bilo dobro; oh, ono je še boljše; jaz bom pa napelja slaščice; jaz pa torto. Pridružile so se jim tudi tovarišice z dežele. Prejeli smo košarico lepega namiznega sadja. Tovariš lovec je obljubil divjačino. Tovariš barjan stavi na razpolago svoj bogati vrt z vsem, kar sploh isti nudi. In kaj še! Tovarišica gospodična Hrastova nam iz prijateljnosti zapoje par lepih pesmic. Ob njenih priznanih ljubkih zvokih nam bo juha še bolj teknila in obedovanje bo tem prijetnejše. No, to bo res pravi tovariški banket. Po pravici mu pristojni pridevek — slavnostni. Na svidenje! Tovariški pozdrav! — Za odseka: D e r m e l j.

»Nepoštenu«, drama v treh dejanjih, ki se predstavlja danes v deželnem gledališču za odhodnico gospe Danilove v Ameriko, je psihološka drama, ki utegne zanimati vsakega inteligenta. Razvoj te drame je zelo naraven in tretje dejanje učinkuje z veliko vehemenco. Ne gre pa tu samo za dramo, nego da izkazemo čast gospe Danilovi, ki je dolgo vrsto let bila stebel naše drame in se s to predstavo poslavlja morda za vedno od nas.

V nedeljo, dne 7. septembra se vrši zadnji variete — večer v park-hotelu »Tivoli« ob priliki »Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev«, s sodelovanjem g. Tereze Thalerjeve, Vere Danilove in dr. Nove točke: Tango, Poljub in še več drugih novosti.

C. kr. policijsko ravnateljstvo ni zaračunalo prirediteljem katoliškega shoda za policijsko asistenco nikakih pristojbin, kljub temu, da je bilo vse moštvo dva dni nepretrgoma v službi. Družba sv. Cirila in Metoda je pa morala o priliki jurjevanja na ljubljanskem Gradu plačati vse pristojbine. Treba si je zapomniti to dvojno mero c. kr. policijskega ravnateljstva za prihodnje leto, ko se bo vršil v Ljubljani vsesokolski zlet.

Obešenec v policijski stražnici. Priobčili smo minuli teden vest, da se je v ječi policijske stražnice v Vodmatu obesil v petek teden, to je 22. t. m., zjutraj med 4. in 5. uro neki mož, ki je bil aretiran zaradi razgrajanja. O tem slučaju se je mnogo pisalo in govorilo, posebno o vzrokih samomora, o kakovosti ječe in o ravnanju z jetniki na policijskih stražnicah. Toda to pustimo danes pri miru, dokaže pa naj resnico le-to, kar nam je povedal očividec: V sredo popoldne okoli 5. ure so pokopali tega nesrečnega kot psa. Za krsto je smrdelo, kot bi peljali mrhovino. Vsi-ljue se nam vprašanje, zakaj in kako je prišlo do tega, da se je pustilo obešenca od petka do srede, torej skoro pet dni, nepokopanega in zakaj se je vršil pogreb na način, ki ni za človeka. Če bi bil še tak hudobnež, s smrtno je plačal vse in na vsak način se lahko zahteva, da se mu dovoli, vsaj človeku primeren pogreb, ne pa, da se ga pusti gniti in trohniti več dni v mrtvašnici in ga pokopljejo še le po tolikem času na tako nedostojen način. Dolžnost bi bila tudi, da se obvesti o pogrebu vsaj njegove sorodnike, toda v tem slučaju ni vedela niti žena, kdaj ji bodo zagrebli moža. Obenem s krsto tega nesreč-

neža so pripeljali na vozičku tudi krsto z nekim otrokom. Čigav je bil ta otrok, in kaj je napravil, da se ga je zagrebo tudi brez blagoslova na tako nedostojen način? Čudno je to postopanje, odločno in ostudno, in naj se vrši še tako skrivaj in pod bog zna kakim plaščem. Javnost zahteva o tem pojasnila in je tudi upravičena, da je dobi.

Slaba vest starega lisjaka. V petek smo priobčili kratko opozorilo na izkopavanja vojvodine meklenburške. Rečeno je tam, da nadzoruje izkopavanje Jernej Pečnik. Kdo je Jernej Pečnik, ni treba praviti. Cela dežela ga pozna od vseh strani. Staremu lisjaku naš migljaj seveda ni bil po volji in poslal nam je popravek, ki se glasi tako — le: Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862, prosim, da sprejmete na notico »Izvoznik kranjskih starin« v št. 198 z dne 29. avgusta t. l. nastopni stvarni popravek: Ni resnica, da nadzorujem jaz izkopavanje starin vojvodine meklenburške na Magdalenski gori pri Šmarju. Jaz že dve leti nisem bil v Šmarju, sem odvisen od ravnateljstva deželnega muzeja, ter se moram samo njegovim odredbam pokoravati. Z velespoštovanjem — Jernej Pečnik. — Ljubljana, 30. avgusta 1913. — Verjeti pa seveda Jerneju Pečniku ni treba.

Zadružni inštruktor v Ljubljani uraduje začasno do 1. novembra t. l. v Šelenburgovi ulici št. 7 (pri Maliču) in od 1. novembra dalje stalno v Gledališki ulici št. 10 (v prtiličju).

Umrli je v Ljubljani gosp. Ivan Ostermann, modelni mizar v predilnici, star 78 let. P. v m.!

Konj je udaril 70letnega, vulgo Polajnara iz Gorenj, občine Predoslje na Gorenjskem, s tako silo v trebuh, da je starček naslednji dan umrl.

Avtomobili naj bi vozili vsekako vsaj v mestih in po klančih počasneje. V soboto popoldne pridrvel je po klanecu proti valjčnemu mlinu v Kranju avtomobil s tako hitrostjo, da se ljudje niso imeli časa izogniti. Na eni strani mostu peljalo je več tovornih voz, med njimi so šli ljudje, med koje je zavozil avtomobil ter pri tem zadrl od strani neko žensko, katera je odletela na roki poškodovana v ograjo pri mostu. Ko bi jo bilo malo bližje zagrabilo, prišla bi bila pod kolesa, kjer bi našla gotovo smrt.

Zapuščeno ljudstvo. Iz Novega mesta se nam piše: Porotna obravnava proti ženskim roparicam, ki so se preoblekle za moške, je pokazala, v kaki moralni temi živi naše ubogo ljudstvo. Roparice so ženske in ob sebi se razume, da vsaka izmed njih vse do pičice verjame, kar duhovniki oznanjajo. Ena teh roparic je bila celo članica Marijine družbe. Ko je neki gospod roparice opozoril, kako so mogle storiti tako hudodelstvo in če ne vedo, da je rop po katoliški veri smrten greh, so dale te ženske odgovor, nad katerim je strmeti. Rekle so, da so mislile, da rop po katoliški veri ni greh. Ali je mogoče misliti, da so to rekle kar tako, da bi olajšale svojo krivdo? Najbrže ne. Morda so se kdaj v otročjih letih učile, da je rop greh, a to jim je davno prišlo iz spomina. Tisti katekizem, ki se ga učijo v šolah, je kmalu pozabljen in verouk je sploh čisto mehkičen — moralnega pouka pa naše ljudstvo sploh ni deležno. V cerkvi sliši samo hujskanje in samo politiko, a nikjer se niti ne poskuša, dvigniti ljudstvo na višji pravni nivo in utrditi v njem moralna načela. Po ti poti smo prišli zdaj tako daleč, da ve vsak otrok, da je smrtni greh brati »Slov. Dom«, a da je rop smrtni greh, tega pa brezpogojno verne ženske ne vedo...

Klerikalni poraz na Polju. Iz Gor. Straže se nam poroča: Z razdelitvijo občine Dol. Toplice so klerikalci mislili si osvojiti obe občini: Toplice in Polje, katera slednja je bila doslej kot podobčina združena z občino Toplice. Pa kakor so pokazale zadnje volitve v novi občini Polje (ki morda dobi ime Soteska), so se glede te občine prav grdo zaračunali. Tu je nova občina stala pred vprašanjem: komu ljudje več zaupajo, ali župniku ali domačinu, posestniku in gostilničarju gosp. Klincu. Natihoma se je razvnel boj med obema možema. Župniku je prišel na pomoč poslanec Jarc in so ga še posebej »v roke vzeli« njegovi duhovni sobratje, zlasti topliški politični petelin iz »župnega dvorca«. Soteški župnik iz početka namreč ni bil ravno prenapačen človek. Se je dalo z njim kaj pametnega govoriti. Pri zadnjih občinskih volitvah, ko je podobčina Polje bila še vtelesena v občino Toplice, je soteški župnik celo osebno pomagal v boju proti topliškiemu fanatičnemu tovarišu. Seveda to škofu ni bilo po volji in odposlal je Jarca, da ga spreobrne. Lotili so se tudi drugi duhovniki. Toliko časa so ro-

tili in rotili, da so ga ukrotili in ga pognali v boj. Kmalop je videl, da z očitnim bojem ne bo dosti opravil in je poskusil s kompromisom. Hotel je za svojo stranko imeti od 12 vsaj pet mandatov, drugih sedem je prepustil Klincevi stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega boja nepoučeni krogi so g. Klincu zamermili ter mu očitali, da je uskočil v farovski stranko. Ker se je to razmerje zdaj ob volitvah pojasnilo, to tudi lahko zdaj javno pribijemo. Vendar pa je ta nezaupljivost do gosp. Klincev stranki. V skrivnosti tega bo

Prvi divji zajec na trgu. Včeraj se je odprla letošnja sezija za divje zajce in je bil danes eden že na trgu. Prodan je bil za 3 K.

Tvrda Kassowitz & Drug., Du- naj, napravila bude na sredo, dne 3. tega meseca pri Fr. Stupica v Ljubljani, trgovini z železnino in poljedelskimi stroji, Mar. Terezije cesta št. 1 (na dvorišču) za vsakega popolnoma neobvezno in brezplačno predavanje o avtogeničnem varjenju s pomočjo acetilen-ogljive kisika, ter pri tej priliki demonstrirala neki novi patentovani prevozniki acetilenov aparat za varjenje in prežigalce, s katerimi se zamore za materijal do 25 mm debelosti v 45 sekundah zvariti. Dalje bude imenovana tvrda razkazovala tudi neki novi rezalni prežigalec s katerim se zamore kovine do 100 mm gladko v nekaj minutah prerezati. Ker so te priprave nekaj posebnega in popolnoma nove ter do sedaj le malo poznane, se interesente vabijo, da se udeležijo predavanja; zlasti se vabijo ključavničarji, kovači, industrijalna podjetja, mojstri itd. Na željo je tvrda tudi pripravljena podati pouk o teh pripravah v lastnih obratih interesentov.

V kavarni »Central« koncertuje danes in vsak večer od pol 10. ure naprej vso noč novo angaževan elitni damski orkester. Glej inserat.

Društvena naznanila.

Posebni vlak ob priliki zleta ljubljanske Sokolske župe dne 7. t. m. na Vrhniko se odpelje iz Ljubljane ob 9. uri 10 min. dopoldne in se vrača iz Vrhnike ob 10. uri zvečer. Cene vlaku priobčimo jutri.

Slovensko pevsko društvo v Litiji priredi v nedeljo 7. septembra gozdno veselico z raznovrstnim sporedom. Veselični prostor v gozdičku poleg predilnice. Začetek ob 3. uri popoldne.

Prosveta.

Koncert »Zaveze jugos. učit. društev«. Moški zbor »Dan slovenski« je skladatelj E. Adamič napisal pred nekaj leti kamniški »Liri« za njeno petindvajsetletnico. Besedilo je priobčil »Dom in Svet« iz rokopiša zapuščine S. Jenkove. Vsebinska tega speva priča o globoki domovinski ljubezni pesnikov ter je navdušila mahoma tudi skladatelja, da se je lotil besedila ter ga, primerno pevskim zmognostim naših boljših pevskih društev, uglasbil. Skladba je tridelna. Prvi in zadnji del se glasbeno nagažati, ker je neposreden (iz Es v H - dur), še bolj pa morda zopetna ponovitev. Stopnjevanje v tempu in dinamični koncem drugega dela zama vsled vedno silnejšega pritiska prvih basov ter konča s krepkim unisonom vseh glasov v prvotnem tempu. Konec je kolikor mogoče širok in silen, upravljen. Skladba, peta z istim razumevanjem besedila, s kakršnim ga je uglasbil Adamič, mora učinkovati ognjevito in navduševalno.

Na prošnjo »Zaveze« je Adamič uglasbil za učiteljski pevski zbor dvoje skladb: moški zbor »Kralj Matjaž« in mešani zbor »Moravska narodna«. Koncertni odsek je »Kralja Matjaža« moral odkloniti, ker je, četudi prelep, izredno težek, ter bi bil spričo nezadostnega števila vaj neizvedljiv. »Moravska narodna«, besedilo Dragotin Kettejevo, je balada, ki jo je skladatelj osnoval že v predpretekli dobi, jo sedaj predelal, ter ji dostavil figuriran koralni konec. Besedilo se naslanja na vsebino znane Križkovskega »Utopljenke«. Skladba je pisana skozinsko lahko-tekoče, vendar v novem duhu. Le konec je vsled polifonske zgradbe precej kočljiv, a izredno dramatično učinkovit. Delo je skladatelj skiciral, ko Križlovskega »Utopljenke« še niti poznal ni, zato naj se sodi samo zase. — Fanfaram podobno prične živahno v 2/4 taktu ves zbor:

»Huda, huda vojska bo, kdo bo, kdo bo šel na njo?« V 3/4 taktu nadaljuje ljubko:

»Ktera ima ljubega, ljubega, prijaznega, bode reva jokala.«

V hitrejšem tempu doni naslednji del:

»Bože, tudi jaz bi šla, da imela bi doma oja, konjiča vranega, prelepo sedlanega, da bi sedla nanjega!«

Prijazno vprašuje moški zbor:

»Kaj bi, ljubica moja, kaj pa bi tam delala?«

Mešani zbor odgovarja:

»Ob Donavi stala bi, bele srajce prala bi, to bi, ljubček, delala.«

Tolažeče in proseče svari moški zbor:

»Beži, ljubica, domu, priporoči se Bogu! Ko iz vojske prišel bom, ženko vzamem te na dom ako da nebeški Bog!«

Zopet zadone fanfare kot v začetku:

»Sedmo leto je že tu, a od njega ni glasu.«

Iz globine srca in iskreno vdano, pa obupno vzdihne ljubja:

»Ah, moj Bog, nebeški Bog, kdaj bo konec teh nadlog.«

Zbor pripoveduje z dramatičnim izrazom:

»K Donavi bežala je, Donavo vprašala je: »Ali si mi le čez pas, ali višja, nego jaz, da se v tebi topim?«

Zbor, ponavljajoč temeljni glasbeni motiv, pripoveduje z velikim občutkom v krasnem figuriranem koralu:

»Njene bele so noge peska se dotikale, njene bele so roke proti bregu segale, njene črne kite so po vodici plavale, njene črne so oči proti nebu gledale.

Lepše, kot s tem zborom, Adamič ni mogel počastiti jubileja »Zaveze« in njenega pevskega zbora.

Zanimiv koncert »Lj. Zvona« in kamniškega sal. orkestra v Kamniku, v nedeljo dne 7. septembra t. l. se vrši v kopališčni dvorani, kakor se je prvotno nameravalo, marveč v Društvenem domu. Svoje sodelovanje je obljubila tudi gđ. Milka Novak, nadebudna pianistka, gojenka ljubljanske »Glasb. Matice« in učenka pianista Antona Trosta. Svirala bo na klavirju Chopinov »Rondo«. Med izvajajo kamn. sal. orkestra moramo omeniti tri klasične skladbe Mendelssohnovo »Svatheno koračnico«, Wagnerjev »Prihod gostov na Wartburg« iz »Tannhäuserja« in Beethovenovo »Andante« iz 5. simfonije. Že te tri točke pričajo, da si je orkesterov dirigent-skladatelj Adamič dal lepo in hkratu težko nalogo. Da jo izvede izvrstno, smo prepričani. — O mešanih zborih, ki jih prednaša »Ljublj. Zvon« bomo v prihodnjih dneh poročali. Priznani društveni moški oktet, ki je lani na Proseku med vsemi pevskimi društvi odnesel lovriko zapoje Ant. Hajdrihovo »V sladkih sanjah« in dr. B. Ipavčovo »Prošnjo«, pozabljeno skladbo s krasnim tenorskim samospelom, ki ga je svojčas neizrečeno lepo pel znani tenorist Međen. — Upamo, da bo kamniško občinstvo obiskalo koncert v kar najlepšem in mnogobrojnem številu, želimo pa tudi, da ljubljanci ta dan v Kamnik poletijo! Nikomur ne bo žal!

Razne stvari.

* **Avtomobilska nesreča.** Iz Munkača poročajo: Avtoomnibus, ki vozi med Munkačem in Beregasom, je padel v občestni jarek. Dvanajst oseb je bilo težko poškodovanih.

* **Rodbinska drama.** Iz Inomosta poročajo: V Telfsu je ključavničar Anton Artovara ustrelil svojo od njega ločeno ženo in svojo 23letno hčer, na kar je še samega sebe usmrtil.

* **Žrtev aviatike.** Iz Londona poročajo: V Brayu je v nedeljo ponesrečil francoski aviatik Depussin. Padel je 300 metrov visoko. Depussin in oba njegova pasažirja so smrtonovarno ranjeni.

* **Nesreča na Reki.** Iz Inomosta poročajo, da je sedem oseb iz Inomosta napravilo predvčerajšnjim izlet po reki Inn proti Kuisteinu. Pri Kirchbichlu je čoln zadel ob neki steber. Vsi so padli v vodo. Dva gospoda in ena dama so utonili, ostali so se rešili.

* **Samomor majorja.** Iz Lvova poročajo: Major 40. pehotnega polka Peters, ki je stacioniran v Przemyslu, se je zaradi slabih finančnih razmer prežigal žile ter se na to dvakrat ustrelil. Bil je takoj mrtev. Eden izmed strelav je prodril v sosedno stanovanje, ne da bi koga zadel.

* **Delavci napadli vlak.** Iz Rima poročajo: Na progi Rim-Neapoli je prišlo do delavskih nemirov. Delavci so napadli železniški vlak, razbili dva voja in poškodovali lokomotivo. Karabinerje so napadli s kamenjem. Več oseb je bilo poškodovanih. Progo stražijo vojaki.

* **Strelna udarila med vojake.** Iz Ljutih poročajo: Pri vojaških vajah pri Ljutihu je udarila strelna med vojake. Poročnik in en vojak sta bila zadeta in se jima je pretreslo živčevje. Več vojakov se je onesvestilo, vendar pa so se kmalu zopet zavedli.

* **Drag časopis.** Kakor poročajo iz Berolina, nameravajo tam ustanoviti nov imperialističen list, ki bo vsak dan izhajal pod naslovom »Zeitung der Zeitungen, tägliche Weltübersicht der internationalen Politik, Kultur und Wissenschaft«. List bo zastopal imperialistično politiko. Naročnina znaša, ker reflektirajo le na velekapitaliste in oblasti, 300 mark na leto.

* **Princ bo obiskoval ljudsko šolo.** Začetkom novega šolskega leta bodo opisali v ljudsko šolo v Stonu princa Henrika, tretjega sina angleškega kralja. To je prvič, da bo kraljevski princ šolo obiskoval z drugimi otroci vred. Razentega sta kralj in kraljica odredila, da se z njihovim sinom ravnotako ravna, kakor z drugimi učenci. Vršiti mora iste naloge, dobivati iste kazni, kakor ostali otroci. Sam bo moral snažiti čevlje in obleko, sam bo moral kuhati čaj in čokolado. Imel bo tudi kos zemlje, da jo obdeluje.

* **Duhovnik bo poročil nuno.** Iz Bekegyule na Ogrskem poročajo: Duhovnik Martonfy je javil svoji oblasti, da izstopi iz duhovniške službe, ker se bo oženil. Zaljubljen je v neko ondoto nuno. Ljubezen se je pričela pri neki pridigi, ki jo je imel v župni cerkvi. Mlada nuna, hči bogatina, je prišla nekega dne v cerkev ter pokleknila blizu oltarja, pred katerim je Martonfy pridigal. Od tega dne sta se večkrat shajala. Zdaj je pa tudi nuna naznanila svoji prednici, da izstopi iz samostana. Konec tega meseca se bo vršila poroka na posestvu njenega očeta.

Telefonska in brzojavna poročila.

Deželni zbori.

Bregenc. 2. septembra. Predarlski deželni zbor se sestane dne 23. septembra k 14dnevemu zasedanju, da reši proračun za leto 1914.

Dunaj. 2. septembra. Niževstrijški deželni zbor se sestane dne 18. septembra za štiri do pettedensko zasedanje.

Češko.

Praga. 2. septembra. Nemška agrarna stranka sklicuje za 14. septembra veliko nemško kmečko zborovanje v Chomutov.

Praga. 2. septembra. Češki agrarni državni poslanci Prašek, Zdarsky, Rataj, Rydlo in Rychtera so sklenili, če se izreče eksekutivni odbor agrarne stranke za udeležbo pri pravnih pogajanjih, ustanoviti oficijozen agrarni list.

Forgachi.

Dunaj. 2. septembra. Neue Freie Presse izve, da se poslanik grof Forgach ne vrne več na svoje mesto v Draždane, marveč da bo imenovan za sekcijskega načelnika na mesto grofa Szaparyja, ki bo najbrže imenovan za avstrijskega veleposlanika v Petrogradu.

Požar.

Dunaj. 2. septembra. Danes ponoči je vladala nad mestom huda nevihta. Strela je udarila v cerkev Minoritov in zažgala streho. Velik del strehe je zgorel.

Izpremembe v diplomatskih službah.

Dunaj. 2. septembra. »Neue Freie Presse« poroča, da pride bivši srbski poslanik na Cetinju, znani učitelj Gavrilovič kot poslanik v Sofijo.

Dunaj. 2. septembra. Balkanska kriza je provzročila tudi več osebnih izprememb v diplomatski službi. — Avstrijski veleposlanik v Petrogradu Thurn - Valsassina zapusti svoje mesto. Na njegovo mesto pride grof Czapary.

Dunaj. 2. septembra. Cesar je izrekel avstrijskima veleposlanikoma v Rimu grofu Mereyu in v Londonu grofu Mensdorffu svoje posebno priznanje.

Po avstrijskem vzorcu.

Petrograd. 2. septembra. Veliko pozornost vzbuja tu razpust tujajšnje juristične družbe, ki je imela nekako pred sedmimi tedni diskuzijski večer o balkanskih vprašanjih, katerega se je udeležilo tudi več gostov, med njimi tudi bivši srbski poslanik Genčić, ki je fulminantno govoril proti Bolgarski. Kot formalni vzrok za razpust navajajo, da društvo ni imelo pravice vabiti gostov.

Perzijska.

Petrograd. 2. septembra. Iz Teherana poročajo, da je dospel princ Salah ed Douleh v Sermelzab ter se je zatekel v ruski konzulat. Ruski konzul je svetoval princu, da se vda.

Nemiri na Portugalskem.

Pariz. 2. septembra. »Journal« poroča iz Lisabone, da je prišlo v provincijah Porto in Vincent do monarhističnih nemirov. Prišlo je do spopadov med vojaštvom in revolu-

cijonarji, pri čemer je bilo na obeh straneh več oseb ranjenih. Mnogo revolucionarjev je bilo aretiranih. V Porto del Gardo je poskusila oborožena množica napasti ječo, da oprosti jetnike. Vojaštvo je oddalo več salv, pri čemer je bilo več oseb ubitih. Uredništva dveh vladnih listov je množica demolirala in razdejala stroje. Pri hišnih preiskavah so našle oblasti mnogo dinamičnih bomb.

Spanci v Maroku.

Madrid. 2. septembra. V Cevti so španske čete obkoljene od domačinov. Vsled tega je odšlo nadaljnjih 3000 mož v Maroko. Izgube Špancev od 1. aprila do 1. avgusta znašajo 832 mož in 213 častnikov.

Nemiri na Kitajskem.

Petrograd. 2. septembra. Petrogradska brzojavna agencija poroča iz Šangaja, da so vladne čete zavzele Nanking. Vstaši so pobegnili.

London. 2. septembra. Iz Tokija poročajo: Japonska vlada je odklonila kitajsko zahtevo, da naj izroči vstaške voditelje. Japonska ima sedaj v kitajskih vodah 5 oklopnih, 12 križark in 21 drugih ladij. Japonske konzulatne straže na Mongolskem so bile ojačane. Japonski listi pišejo zelo razburjeno proti Kitajski ter groze, če se državljanska vojna nadaljuje, z japonsko intervencijo. Mobilizacija japonskih čet na Koreji je končana. Vlada je nakazala za to mobilizacijo kredit 45 milijonov.

Berolin. 2. septembra. Juanšikaj je baje izjavil nemškemu poslaniku, da želi kitajska vlada reorganizirati svojo vojsko na podlagi splošne vojaške obveznosti in pod vodstvom nemških častnikov. Po nemškem vzorcu naj se uvede dveletna vojaška služba ter naj šteje kitajska vojska v mirnem času 800.000 mož.

Zedinjene države in Mehika.

Washington. 2. septembra. Državni tajnik Bryan je dobil od Lindd pomirljivo brzojavko, ki pravi, da bo ostal Lind del časa v Veracruzu. Wilsonova bojazen, da grozi državljanom Zedinjenih držav nevarnost, se naslanja na finančne težkoče, s katerimi se mora boriti mehiška vlada in na nezadovoljnost v armadi.

* * *

Dogodki na Balkanu.

Odrinsko vprašanje.

Carigrad. 2. septembra. Neki vpliven član turške vlade se je izrazil napram časnikašem, da se pogajanja med Bolgarsko in Turčijo ne bodo začela pred četrtikom, da pa mora komisija končati svoje delo najdlje v enem tednu, ker vojaška situacija ne pripušča nikakršnega zavlačevanja. — Imena bolgarskih delegatov turški vladi še niso znana, kadar pa bodo ti delegati imenovani, bo tudi porta imenovala svoje delegate. Odrin, Lozengrad in Dimotika morajo pripasti Turčiji. Do tedaj bo ostala turška vojska v svojih pozicijah in naj so te tudi na desnem bregu reke Marice.

Carigrad. 2. septembra. Bolgarsko mirovno misijo pričakujejo tu konec tega tedna. Bolgarski delegat Načović ni dobil iz Sofije nikakršnih novih instrukcij, zato v zadnjih dneh tudi ni konferiral s turško vlado. Turški krogi zatrjujejo, da bo stavila turška vlada bolgarskim zahtevam svoje protipredloge.

Bodoča bolgarsko - turška meja naj bo črta Enos - Mustafa Paša. 15 kilometrov zapadno od reke Marice, oziroma severno od Odrina 15 km jugozapadno od železnice. Dimotika in Ortakej naj pripadeta Turčiji. Od Mustafe Paše naj bi ostala v veljavi stara bolgarsko - turška meja.

Sofija. 2. septembra. Po informacijah generalnega štaba so Turki zasedli v petek Gumuldžino z regularnimi četami. Včeraj so Turki zasedli tudi Ksanti.

Dunaj. 2. septembra. Vest raznih dunajskih, zlasti nemških listov, da rešijo vsaj eno svojih slavni bojšiš, napojenih z bolgarsko krvjo. Turčija pa se sklicuje na dejstvo, da je Lozengrad po svoji večini turško mesto.

Ta boj bo bolj moralnega značaja, hujši pa bo boj za Dimotiko in dolino reke Marice. Bolgarska stoji odločno pri zahtevi, da ostanejo ti dve poziciji Bolgarski, ker je sicer Egejsko morje za Bolgarsko za doleden čas nedostopno in brez pomena. Tudi za Turčijo pa je Dimotika in Marica velikega pomena zaradi železnice, ki tvori edino zvezo med Ca-

rigradom in Odrinom. V varstvo te železnice zahteva Turčija tudi Dimotiko in Ortakej.

V diplomatskem boju, ki se ho vnel, bo imela Turčija toliko boljše pozicije, ker se bo lahko sklicevala na svojo 300.000 mož broječo armado.

Bogarsko so zapustili tudi v tem za Bolgarsko res življenskem vprašanju celo oni krogi, ki so jo s svoječasnimi skrivnimi nasveti in podpihovani pripravili v današnji položaj.

Kralj Peter odpotoval v kopališče. **Belgrad.** 2. septembra. Kralj Peter je odpotoval s svojim dvorom za štiri tedne v kopališče Ribarska Banja.

Grška in Turčija.

Atene. 2. septembra. Glasom zanesljivih poročil, so se nasprotja glede obnovitve diplomatskih stikov med Grško in Turčijo izdatno ublažila. Točke, glede katerih se ni prišlo do sporazuma, se sedaj še ne dajo precizno označiti. Rešid beg, eden izmed turških delegatov, bo odpotoval te dni v Carigrad po nove instrukcije.

Medsebojna odlikovanja.

Atene. 2. septembra. Grški kralj je podelil srbskemu kralju veliki križ Zvečarjevega reda, srbski kralj pa je odlikoval grškega kralja z velikim kordonom Karagorgjevega reda in z zlato hrabrostno medaljo.

Grška demobilizacija.

Atene. 2. septembra. Izšel je kraljev ukaz, ki odreja demobilizacijo 11 starostnih letnikov vojne mornarice, začenši s 7. septembrom.

Reorganizacije v Grški.

Atene. 2. septembra. Vlada je sklenila postaviti priznane inozemske uradnike, da prevzamejo upravo v novih grških pokrajinah in reorganizira jo tudi pomanjkljivi upravni aparat v Grški sami.

Potovanje grškega kralja.

Atene. 2. septembra. Grški kralj je odpotoval včeraj s kraljico v Nemčijo. Pospel je svoje potovanje, da se lahko še udeleži nemških velikih manevrov.

Turški predujmi.

Carigrad. 2. septembra. Kakor se zatrjuje, se pogaja turško finančno ministrstvo z »Banque nationale de Turquie« zaradi predujma 700.000 funtov. Povodom bližajočih se bajramskih praznikov je vlada izplačala uradnikom polovico plače za mesec maj.

Carigrad. 2. septembra. Uradni list priobčuje sultanovo naredbo glede delokroga že štiri leta obstoječe finančne reformne komisije, katere delokrog se razširi tako, da bo ta komisija najvišja oblast za vodstvo in nadzorstvo splošne državne finančne službe. Število tujih članov komisije, v kateri so bili sedaj po en Francoz, Anglež in Italijan, se bo povečalo.

Carigrad. 2. septembra. Z ozirom na to, da zapade kupon turškega posojila meseca septembra, je uprava »Dette publique« odklonila porti predujem 200.000 funtov.

Carigrad. 2. septembra. Drugi ravnatelj »Otomanske banke« Dupuis je odpotoval včeraj v Pariz. Seboj ima za 1.500.000 funtov turških zakladnih bonov.

Arabski kongres.

Carigrad. 2. septembra. V kratkem se baje sestane v Carigradu arabski kongres, da se posvetuje glede sporazuma Arabcev z vlado. Trije Arabci naj postanejo ministri, 13 Arabcev pa pride v senat. Poleg tega naj se imenuje večje število arabskih valjev in mutesarifov.

Za albanske roparje.

Dunaj. 2. septembra. Zunanji minister grof Berchtold je sprejel včeraj posebno albansko deputacijo, v kateri sta bila tudi dva albanska ministra. Grof Berchtold je zagotovil deputaciji podporo avstrijske vlade v vprašanju južnoalbanskih mej ter obljubil, da bo podpiral in skrbno negoval mlado Albanijo.

Rim. 2. septembra. Mednarodna komisija za določitev južnoalbanskih mej je dospela včeraj v Brindisi, od koder odpotuje danes v Albanijo. — Njeno delo bo trajalo 2 meseca.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu avgustu 1913 je 210 strank vložilo 98.398 K 12 v, 225 strank vzdignilo 95.825 K 25 v, torej več vložilo 2572 K 87 v. 4 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 16.400 K. Stanje vlog 3.631.244 K 76 vin. Denarni promet 440.271 K 76 v. Vseh strank bilo je 915.

— **Zrebanje.** Srečke ogrskega rdečega križa: Glavni dobiček 20.000 kron je dobila serija 184, št. 60. — **Bazilika** — srečke: glavni dobiček 20.000 K serija 803, št. 38.

Prečitane časopise v šent-jakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vozarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

vabi svoje člane na redovne vaje, ki se vrše v sredo, dne 3. t. m. ob pol 9. uri zvečer v telovadnici »Nar. doma«.

vabi svoje člane na sestaneke, ki je danes v torek dne 2. septembra t. l. ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zlatotrog«. Razgovor o udeležbi odseka zleta na vrhniko bratske Ljubljanske sokolske župe. ODBOR.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Izredno učinkovito sredstvo proti zastarelim žlezočnim boleznim in zagatenju.

Hitri in zanesljivi uspehi, ki so se dosegli s Stomoxynom, so ga daleč priljubili za domače zdravilo. Stomoxyn je popolnoma nedolžen kisikov preparat in se dobiva v vsaki lekarni. Najbolje ga je uživati trikrat na dan in sicer vselej eno ali 2 tableti med obroki. Uspehi pri slabem žlezoču, zagatenju in mnoga trpljenja, ki jih privedejo ta zla, so naravnost sijajni. Kislina v žlezoču premeni srce ne tolče več močno. Bolezni jeter in ledic ter križa ne nastopijo več. Živci se okrepe. Stomoxyn odreja mnogi odlični zdravniki, ker zbujajo kisik, ki ga obsega, učinek, kakor si ugodnejšega ni misliti. Splošno je znano, da kisik zboljšuje zrak, čisti in jači pa tudi žlezoče in ledice in pomori kali, ki so pogosto vzrok težkih bolezni. Vsak lekarnar prodaja Stomoxyn, ako ga ni ga vam preskrbi Učinek bo vsakogar prepričal o izbornosti tega preparata. (Prosim izrežite!)

Negovanje las s Pixavonom na znanstveni podlagi.

Resnično najboljši način za jačjenje kože na glavi in krepitev las. Steklenica stane K 2-50. Zadosti za več mesecev.

Serravallovo železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepi živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet. Izborni okus. Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških priporočil. J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje. 87

Dohodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1913. sledeči promet:

I. Prejemki:

a) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	524 K 13 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1916 K 37 v	
b) Stajerska 2369 „ 56 „	
c) Koroška 10 „	
d) Primorska 1785 „ 05 „	
e) Niž. Avstr. — „	
Skupaj	6080 K 98 v
3.) Razni prispevki	3341 K 80 v
Skupaj	9946 K 91 v

b) Izredni prejemki:

4. Prispevki za obramb. sklad.	1489 K 60 v
Skupaj	11436 K 51 v

II. Izdatki:

a) Redni izdatki:	
1.) plače, remunciacije, učiteljskemu osebju, razni račun. itd.	17043 K 89 v
b) Izredni izdatki:	
2.) naložitev na glavni, ozir. obrambni sklad	1489 K 60 v
Skupaj	18533 K 49 v
torej primanjkljaja	7096 K 98 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavni toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1913.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 2. septembra 1913.

Maloznačajni papirji.	Dunajski	Blagovna
4% majevna renta	82-—	82-20
4 1/2% srebrna renta	85-85	86-05
4% avstr. krona renta	82-20	82-40
4% ogr.	81-40	81-60
4% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4% k. o. češke dež. banke	84-50	85-50

Srednje.

Srečke iz l. 1860 1/2	453-—	463-—
„ 1864 „	665-—	675-—
„ 1864 „	292-—	302-—
„ zemeljske l. izdaje	278-—	288-—
„ II.	251-—	261-—
„ ogrske hipotečne	274-75	284-75
„ dun. komunalne	474-—	484-—
„ avstr. kreditne	474-—	484-—
„ ljubljanske	65-50	69-50
„ avstr. rdeč. križa	53-75	57-75
„ ogr.	—	—
„ bazilika „	—	—
„ turške	234-50	237-50

Delnice.

Ljubljanske kreditne banke	422-—	424-—
Avstr. kreditnega zavoda	632-—	633-—
Dunajske bančne družbe	522-50	523-50
Južne železnice	133-—	134-—
Državne železnice	710-60	711-60
Alpine-Montan	937-50	938-50
Češke sladkorne družbe	355-—	358-—
Zivnostenske banke	264-25	265-25

Valute.

Cekini	11-44	11-48
Marka	117-95	118-25
Frankl	95-45	95-65
Lira	93-75	94-05
Rublj.	253-75	254-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 2. septembra 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11-34
Pšenica za april 1914.	za 50 kg	11-85
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	8-47
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	8-97
Koruza za avgust 1913.	za 50 kg	8-04
Koruza za sept. 1913.	za 50 kg	8-32
Koruza za maj 1914.	za 50 kg	7-43

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop.	736-6	25-8	brezvetr.	del. jasno
„	9. zv.	735-7	19-3	sl. jzh.	oblačno
2.	7. zj.	736-4	14-5	sl. svzh.	brezobl.

Srednja večerajšnja temperatura 19,7°, norm. 16,9° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Zahvala.

Za vse ljubeznivo dokaze blagega sočutja ob dolgi bolezni in smrti našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Alojzija Hutha c. kr. fin. komisarja v p.

zlasti pa za ljubeznjivo spremstvo na zadnjipoti in za lepe vence izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 2. sept. 1913

Žalujoči ostali.

Skoro nov 3102 pianino in preigran klavir se cenó prodasta na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega ceste 2/I.

Dva dijaka

se sprejmeta k boljši rodbini na lepo, svetlo in zračno stanovanje, dobra hrana in skrbno nadzorstvo pri 3093

Herma Kuss, Stari trg št. 34., I. nadstropje levo nad pošto.

Na prodaj je dobro ohranjen klavir

Več se izve na Starem trgu 24/II. nadstr. 3095

Spretna plačilna natakara

išče v Ljubljani ali na deželi službe. Ponudbe pod „H. L.“ Poštno ležeče Spodnja Šiška. 3096

Odda se takoj vinska klet

(gostilna) in 1 večja soba s štedilnikom, brez opreme s prostim vhodom v Šelenburgovi ulici št. 6. Poizve se istotam II. nadstropje desno. 3089

Išče se 3105 prodajalka

za modno stroko in perilo, prva moč, zmorna slovenskega in nemškega jezika. — Kje pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se takoj 3097 trgovski pomočnik

v trgovino Josip Seunig, Ljubljana. Popolno znanje prodaje usnja na drobno (Anschnitt). Ozira se samo na popolnoma izvežbane moči. Plača po dogovoru.

Penzionistka.

Samostojno, inteligentno gospico ali vdovo, ki uživa pokojnino ali ima druge stalne dohodke in bi hotela voditi skupno gospodinjstvo, želi spoznati 34 let star, dobro situiran, soliden samec, mirne a vesele narave, ki slušbuje v prijetnem kraju in ima lepo stanovanje, Cenjene ponudbe, če mogoče s sliko ki se takoj vrne, se prosi na uprav. »Sl. Nar.« pod „Prijeten dom“ do 10. sept.

Blagajničarka

sprejme v trgovino z meš. blagom Otton Homan v Radovljici. Ofertu naj se prilože prepisi izpričeval in naznani mogoči nastop. 3066

Prodajalka

dobro izvežbana tudi v manufakturni stroki, dobi mesto. 3090

Samo dobre moči naj pošljejo ponudbe — po mogočnosti tudi fotografijo katera se vrne — na trgovino: Josip Rožič v Pregradi kraj Rogatca.

Učenec

ki ima veselje do trgovine 13—14 let star, čvrst, nekoliko tudi nemščine zmožen ter poštenih staršev sprejme se v polno oskrbo ali pa

učenka

v starosti 14—15 let, s hrano in stanovanjem, drugo od doma, sprejme v trgovino z mešanim blagom v Jv. Razboršek v Smartnem pri Litiji.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Dijak-realec

se sprejme na hrano in stanovanje k dobri rodbini. Na razpolago je klavir. Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 3092

Preigran, dobro ohranjen klavir

se cenó prodaja na Starem trgu 22/II. 3103

Vodenico,

bolezni na ledicah in na srcu, katarje v mehurju, kamen, sladkosečnost, otekle noge odstrani hitro dr. Nevilleja

čaj proti srčnim bolestim in vodenici. Cena 4 K, 3 zavitki 10 K. Edino razpošiljanje: Stadtpotheke Pfaffenhofen a/Inn 71 (Bavarsko). 3100

Zlatarski vajenec

iz dobre in poštene rodbine ter boljše šolsko naobrazbo, 3106

se takoj sprejme.

Šn. Cerne, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Mirna stranka brez otrok išče stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje za novembrov termin v sredini mesta. Cenjene ponudbe pod 3091

„Stanovanje“ upravnistvu »Sl. Nar.«

Dva manjša dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje pri učiteljski rodbini — v bližini realke. Klavir na razpolago. 3104

Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Iščem stanovanje

z dobro meščansko hrano v bližini Mestnega trga. Ponudbe pod 3084

Stalno nameščen, poštni predal 71.

Blagajničarka

sprejme v trgovino z meš. blagom Otton Homan v Radovljici. Ofertu naj se prilože prepisi izpričeval in naznani mogoči nastop. 3066

Prodajalka

dobro izvežbana tudi v manufakturni stroki, dobi mesto. 3090

Samo dobre moči naj pošljejo ponudbe — po mogočnosti tudi fotografijo katera se vrne — na trgovino: Josip Rožič v Pregradi kraj Rogatca.

Učenec

ki ima veselje do trgovine 13—14 let star, čvrst, nekoliko tudi nemščine zmožen ter poštenih staršev sprejme se v polno oskrbo ali pa

učenka

v starosti 14—15 let, s hrano in stanovanjem, drugo od doma, sprejme v trgovino z mešanim blagom v Jv. Razboršek v Smartnem pri Litiji.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Eno leto staro deklico

oddam dobri rodbini, ki jo vzame za svojo. Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«. 3050

Dijak

iz boljše rodbine, 3073

se sprejme na lepo stanovanje in hrano Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Na rejo vzame

2 — 3letno punčko

zdravih staršev, boljše rodbine, zak. ali nezak., proti zmerni odškodnini uradnikova soproga brez otrok. Ponudbe pod: »Ljubljana« na upr. »Slov. Nar.«. 3015

Sprejmeta se dva dijaka

iz boljših rodbin na dobro hrano in lepo stanovanje. Gosposka ul. št. 9., II. nadstr. Prej sem imela deklice. 3052

Odvet. koncipijent

s sodno prakso išče mesta. Ponudbe pod „Koncipijent“ Gradec, glavna pošta.

V najem se odda dobro vpeljana trgovina in trafika

pod jako ugodnimi pogoji 3064

J. Sapajne v Cerkljah pri Kranju.

Naprodaj je pes fermač

posebno dober vodni aportér. Izve se v restavraciji Schmidt (Friedl), Ljubljana. 3013

Absolventinja

trg. tečaja v Ljubljani, ki ima tudi štiri licejske razrede in nekaj trgovske prakse, želi vstopiti v kako boljšo trgovsko hišo kot kontoristinja ali v odvet. pisarno. Cenjene ponudbe pod „Steno-grafinja/3039“ na uprav. »Slov. Naroda«.

2039

učiteljica za domači pouk

dveh letos šoloobveznih otrok uradniške rodbine na Dolenjskem. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe z označbo plače pod „Učiteljica 3058“ na uprav. »Slov. Naroda«.

3058

pekovska vajenca

sprejme takoj pekarija Schrey v Ljubljani, Gradišče št. 5.

Od c. kr. deželnega šolskega sveta konces. nadaljevalna šola in

dekliški penzionat

Kristina Joanowits, Dunaj VIII., Pfeilgasse 5 (vhod Lerchengasse).

Vestna vzgoja in pouk. — Poučujejo srednješolski profesorji. — Velik vrt. Razkošno opravljeno. — Izvrstne reference. 1982

1982

1982

1982

1982

1982

1982

1982

1982

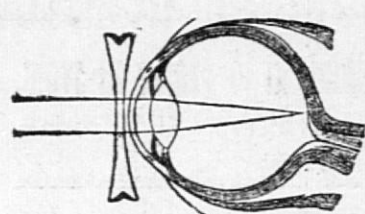
1982

1982

1982

1982

1982

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

Optični zavod z električnim obratom.

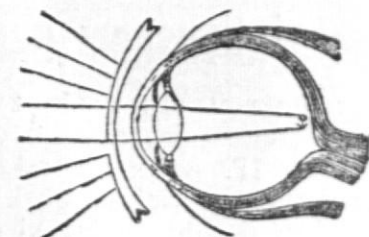

Optik in specialist.

Šelenburgova ulica št. 4.

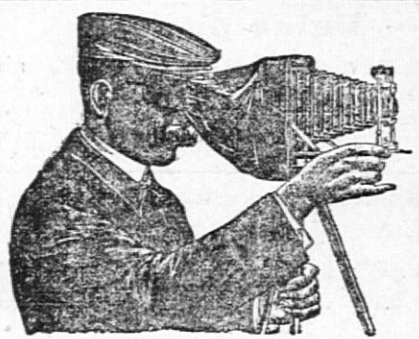
Za prvovrstno optiko se jamči.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Pravična lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Na vse prijatelje

dobre kave!

Ste pokusili kavo z kavinim
pridatkom : Franck? Dobite na mizo čvr-
stejši ter barvovitejši zvretok. — :Franck: iz
zagrebške tovarne je le pravi z kavinim
mlinčkom.

emp 165/26.643

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon
št. 85.

Se priporoča v izvršitev
vseh tiskarskih del, ka-
kor: časopisov, knjig, tis-
kovin za urade, hranilnice
in posojilnice, cenikov,
okrožnic, jedilnih listov,
mrtvaških listov itd. itd.

Telefon
št. 85.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. G. Z.

Osební kredit

uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljenim itd. ob najugodnejših pogojih.
Nič predstroškov. Več v razvidih.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po
od zneskov nad 1000 kron ob 60-
dnevni odpovedi: **5%** od zneskov nad 2000 kron ob 90-
dnevni odpovedi: **5 1/4%** od zneskov nad 5000 kron ob 120-
dnevni odpovedi: **5 1/2%**

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati
obresti četrtletno. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v shrambo.
Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.350.000. Jamstvo zadružnih
deležev: K 6.500.000. Rezervni fond in vrednostni papirji: K 575.000.

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22,
vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/23. in 1/24. uro popoldne.

Mestna učiteljica sprejme za pri-
hodnje šolsko leto

2 deklici

na stanovanje in hrano.

Klaviir na razpolago. Oglasi na: „I. K.
69“ pošto ležeče, samo proti
izkazilu inšeratnega lista. 2837

Zavod za pohištvo

Fran Dobnerlet v Ljubljani,

Franciščanska ulica 8

priporoča pohištvo vsake vrste
solidne izvršitve in po nizki ceni.

Christofov učni zavod

kojega otvoritev je vzela visoka c. kr.
deželna vlada na znanje,

vpisuje ves mesec september
vsak dan od 12. do 3. popoldne
v Sodni ulici št. 1, I. nadstr.

Najbolje obiskovan zasebni učni zavod.
Gojenke in gojenci tega zavoda pridejo
najhitreje k dobremu kruhu. — Pouk
v obeh deželnih jezikih.

Šolsko leto prične 1. oktobra 1913
in traja samo 10 mesecev.

Šolnina nizka. 3010 Šolnina nizka.

Ivan Magdić

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarne „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi 2387

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila
z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Od dobrega najboljši! je še vedno izvirni

Singerjev šivalni stroj

Dobi se samo
v naših pro-
dajalnah s ta-
kim izveskom

in s to
var-
stveno
znamko

Ljubljana, Sv. Petra c. 4,
Novo mesto, hiša lekarja
Bergman,
Kranj, Glavni trg 119 in
Kočevje, Glavni trg 79
ali pa po naših potnikih.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofjo
Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.

7-46 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza
na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždane, Prage, Lince, (Londona)
Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža,
Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice
Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka
Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste Beljaka, Tržiča,
Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z
zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane,
Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna,
Monakovega, Solnograda, Inomosta, Fran-
zenfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-
Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca
Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-09 zvečer. Osební vlak iz Jesenic,
Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-18 po noči. Osební vlak iz Straže-Top-
plic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega
Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.
Gđhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12,
7-12, (11-02 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-12, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

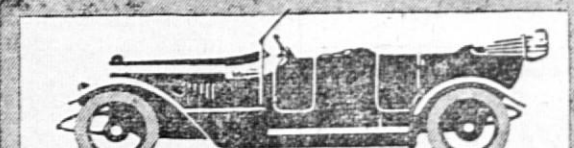

Visoka 66 cm in široka 55 cm je naj-
lepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in naj-
dovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Gena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-
SERNOVA UL. ST. 7

ELKA

Modely 1913

7/20 HP 12/30 HP

16/40 HP

Automobily
Laurin & Klement

del. dr.
Tvornica v Mladi Boleslavi.
Naročila sprejema A. Parzer-Mühlbacher,
Imperialgarage, Gradec, Pestalozzistrasse 37.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob
: v različnih najnovejših slogih. :

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago
ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice
: različne kakovosti. :

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,
vsakovrstnih slik, ogledal itd.